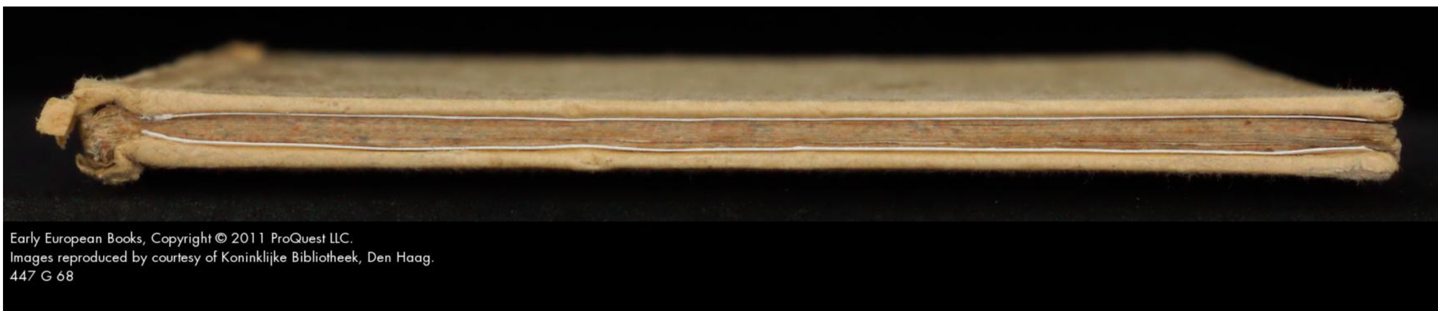

Thamars-Ontſchakingh,

OF,

De Verdoolde-Liefde van

AMNON.

Op de Sin,

Waer de Liefde heſtigh brant,
Daer is dwaeſheyt in 't verſtant.

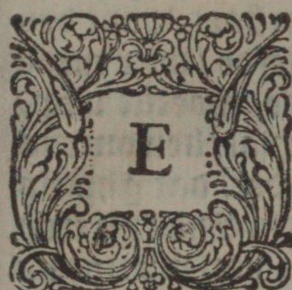
Tot HOORN.

Voor Arent Janſz Chalon, Boeck-verkooper op de drie-
boomde Singel/ Anno 1646.

Inhout,

Hoe Amnon met onkuyssche Liefde op sijn Suster Thamar werde ontsteken.

2. Samuel Cap. 13.

Nde het geschiede daer na/alsoo Absalom/ Davids Sone / een schoone Suster hadde / welcker naem was Thamar/dat Amnon/Davids Sone haer lief kreegh. Ende Amnon was benauwt tot kranck wordens toe / om sijner Suster Thamars wille/ want sy was eene maeght / soo dat het in Amnons oogen swaer was/ haer yets te doen. Doch Amnon hadde eenen vrient / wiens naem was Jonadab / een Sone van Simea/ Davids Broeder : ende Jonadab was een seer wijs man. Die seyde tot hem / waerom zijt ghy van morgen tot morgen soo mager/ ghy Coninckx Sone / en sult ghy 't my niet te kennen geven? Doe seyde Amnon tot hem / ick hebbe Thamar / mijns Broeders Absaloms Suster/lief. Ende Jonadab seyde tot hem leght u op uwen leger / ende maeckt u kranck : als dan uwe Vader sal komen om u te sien/soo sult ghy tot hem seggen/dat doch mijne Suster Thamar kome / datse my met broot spijsige/ ende de spijse voor mijne Oogen toemake : op dat ick het aensie/ende van hare hant ete. Amnon dan leyde sich/ ende maeckte sich kranck : Doe nu de Coninck quam om hem te sien/seyde Amnon tot den Coninck / dat doch mijne Suster Thamar kome/dat sy twee koecxkens voor mijne Oogen toe-maecke/ende ick van hare hant ete. Doe sont David henen tot Thamar in't huys/ seggende ; Gaet doch henen in het huys uwes Broeders Amnons/ende maeckt hem eene spijse. Ende Thamar ginck henen in het huys haers Broeders Amnons / (hy nu was nederliggende) ende sy nam deech/ ende kneedde het/ende maeckte koecxkens toe voor sijne Oogen/ende bieck de koecxkens. Ende sy nam eene panne/ende gootse uyt voor sijn aengesichte/maer hy weygerde te eten : ende Amnon seyde : doet alle man van my uytgaen : ende alle man ginck van hem uyt. Doe seyde Amnon tot Thamar/ brenght de spijse in de kamer / dat ick van uwe hant ete : soo nam Thamar de koecxkens/die sy gemaeckt hadde/ende brachtse haren Broeder Amnon in de kamer. Als syse nu tot hem nae by brachte/dat hy ate/so greep hy haer/ende seyde tot haer/komt

lighT

light by my/ mijne Suſter. Maer ſy ſeyde tot hem/ niet mijn Bꝛoe-
der / en verkracht my niet / want alſoo en doetmen niet in Iſrael : en
doet deſe dwaeſheyt niet. Want ick / waer henen ſoud' ick mijne
ſchande bꝛengen ? Ende ghy/ghy ſout ſijn/als een der dwaſen in Iſ-
rael : ſoo ſpꝛeeckt doch nu tot den Coningh/ want hy en ſal my van u
niet onthouden. Doch hy en wilde na hare ſtemme niet hoozen : maer
ſtercker ſijnde dan ſy / ſoo verkrachtede hy haer / ende lach by haer.
Daer nae hatede haer Amnon met eenen ſeer grooten haet/want den
haet/daer mede hy haer hatede/was grooter dan de liefde / daer mede
hy haer hadde lief gehadt : ende Amnon ſeyde tot haer/ maeckt u op/
gaet wech. Doe ſeyde ſy tot hem/daer en ſijn geene oozſaecken om my
uyt te dꝛijven/ dit quaet ſoude grooter ſijn dan het ander/ dat ghy by
my gedaen hebt : maer hy en wilde na haer niet hoozen. Ende hy riep
ſijnen jongen/die hem diende/ ende ſeyde dꝛijft nu deſe van my uyt na
buyten : Ende grendelt de deure achter haer toe. Sy nu hadde eenen
veelverwigen rock aen / (want alſo werden des Coninx Dochteren/
die maegden waren/met mantels gekleet) ende ſijn Dienaer bꝛachtſe
uyt tot buyten / ende grendelde de deure achter haer toe. Doe nam
Thamar aſſche op haer hooft/ende ſcheurde den veel-verwigen rock/
die ſy aen hadde : Ende ſy leyde hare hant op haer hooft / ende ginck
vaſt henen ende kreet. Ende haer Bꝛoeder Abſalom ſeyde tot haer :
Is uwe bꝛoeder Amnon by u geweeſt ? nu dan/mijne Suſter/ſwijgt
ſtille / hy is uwe Bꝛoeder / ſet u herte niet op deſe ſaecke : alſoo bleef
Thamar ende was eenſaem in haers Bꝛoeders Abſaloms huys. Als
de Coningh David alle deſe dingen hoozde/ſo ontſtack hy ſeer. Doch
Abſalom en ſpꝛack niet met Amnon / noch quaet noch goet : maer
Abſalom hatede Amnon / ter oozſaecke dat hy ſijne Suſter Thamar
verkracht hadde. Ende het geſchiede nae twee volle jaren / dat Abſa-
lom [ſchaep]ſcheerders hadde te Baalhazor/die by Ephꝛaim is : ſoo
noodighde Abſalom alle de Koninghs Sonen. Ende Abſalom quam
tot den Coningh/ende ſeyde/ſiet/nu heeft uwe knecht[ſchaep]-ſcheer-
ders : dat doch de Coningh / ende ſijne knechten / met uwen knecht
gaen. Maer de Coningh ſeyde tot Abſalom/niet/mijn Sone/laet ons
doch niet alle te ſamen gaen/op dat wy niet beſwaerlick en ſijn : ende
hy hielt by hem aen / doch hy en wilde niet gaen / maer ſegende hem.
Doe ſeyde Abſalom/ſoo niet/ laet doch mijnen Bꝛoeder Amnon met
ons gaen : maer de Coningh ſeyde tot hem / waerom ſoude hy met u
gaen ? Als Abſalom by hem aenhielt/ ſoo liet hy Amnon ende alle
des Coninghs Sonen met hem gaen. Abſalom nu geboot ſijnen jon-
gens/

gens / seggende / letter nu op / als Amnons herte vrolick is van den Wijn/ende ick tot u lieden sal seggen/slaet Amnon dan sult ghy hem dooden / en vreest niet : ist niet/ om dat ick het u geboden hebbe? zijt sterck/ende weest dapper. Ende Absaloms jongens deden aen Amnon/gelijck als Absalom geboden hadde: doe stonden alle Sonen des Coninghs op / ende reden een yegelick op sijnen Muyl/ ende vloden. Ende het gheschiede/als sy op den wegh waren/ dat het geruchte tot David quam/dat men seyde : Absalom heeft alle de Sonen des Coninghs geslagen/ ende daer en is niet een van hen over gelaten. Doe stont de Coninck op / ende scheurde sijne kleederen / ende leyde sich neder ter Aerden : desgelijcks stonden alle sijne knechten met ghescheurde kleederen. Maer Jonadab / de Sone van Simea / Davids Broeder / antwoorde / ende seyde / mijn Heere en segge niet/ dat sy alle de Jonghelingen des Coninghs Sonen / ghedoodt hebben/ maer Amnon alleen is doot : Want by Absalom isser op toegelept/van den dagh af/dat hy sijne Suster Thamar verkracht heeft. So en neme nu mijn Heere de Coninck de sake niet in sijn herte/denckende ; Alle des Conincks Sonen sijn doot : want Amnon alleen is doot. Absalom nu vluchtede : ende de jonge/die de wacht hielt / hief sijne oogen op/ende sach toe ; ende siet / daer quam veel volcx van den wech achter hem/aen de zijde van 't geberchte. Doe seyde Jonadab tot den Coninck; Siet/de Sonen des Conincks komen:na het woort uwes knechts/also is 't geschiet. Ende het geschiede/als hy ge-eyndight hadde te spreken/siet/so quamen de Sonen des Conincks/ende hieven hare stemmen op/ ende weenden : ende de Coninck oock / ende alle sijne knechten met een seer groot geween. (Absalom dan vluchtede/ende tooch tot Thalmai/den sone van Ammihur / Coninck van Gesur :) ende hy droech rouwe over sijnen sone/ alle die dagen. Also vluchtede Absalom / ende tooch na Gesur : ende hy was aldaer drie jaren. Doe verlanghde [de ziele] des Conincks Davids seer om nae Absalom uyt te trecken : want hy hadde sich getroost over Amnon dat hy doot was.

Per-

Perſonagien.

AMNON, een Sone van den Coninck David.

De DEUCHT, in forme als een Geeſt.

JONADAB, een Vrient van Amnon.

DAVID, Coninck over Iſraël.

THAMAR, een Suſter van Amnon.

ABSALON, Thamars Broeder.

VALSCH-SCHYN.

PAGIE.

DIENSTMAECHT.

Thamars-Ontſchakingh,

OF,

De Verdoolde-Liefde van

AMNON.

Op de Sin,

Waer de Liefde heftigh brant,
Daer is dwaeſheyt in't verſtant.

Eerſte Handelinge.

Eerſte Uyt-Komſt.

Amnon.

Wonderlijcke kracht, die my doet eenſaem dwalen.
ô! Soete liefdens-dwangh, aen wien ſal ick verhalen,
Mijn heymelijcke liefd'? mijn hopeloose min?
Die my het hert doorſnijt, mits ick geen trooſt en vin.
O ſtrenge ſlaverny! ô wreede moorderinne!
Die al mijn kracht verteert. O ſtercke brant der minne!

Waer

Waer vintmen uws ghelijck? u Scepter en u troon
Swiert boven al: want ghy ontmant een Conincx Soon,
Wiens Harnas is de min, de liefde is sijn Wapen,
't Gesicht de pijl en booch, de strijt die is wanschapen.
Ach Thamar! 't is om u, dat ick als sneeu verdwijn.
Ach! Suster Thamar ach! de lieffelijcke schijn
Van d'ingebeelde miñ die kan my niet versaden:
Want ick met liefde ben op 't hooghste overladen.
Wat baet nu Conincx-Kint u kloeck en hooge geest?
Leght vry u Swaert ter neer, ghy hebt een Helt geweest,
Doen waert ghy onvertsaecht: maer nu so moet ghy klagen,
Mits ghy 't verliefde oogh op Thamar hebt geslagen.
Wat raet in dese saeck, wat dient hier in gedaen?
Sal mijn benaude ziel dus troost'loos henen gaen,
Soo sal door groote smart mijn jeughdich herte breken.
O! plaetse daer ick stae, ach Bloempjes! kond ghy spreken.
O Coninckliicke Hof! met al u schoon gebouw,
Ick roep u tot getuygh, dus krachtigh is een Vrouw,
Een Vrouwe kan een Helt oock sonder Swaert verwinne,
Daer is geen scherper strijt op aerden als de minne,
De min is als een koord gevlochten driemael drie,
Die niet te breken is, als ick ach leyder sie:
Want niet so dra en was de min van my begonnen,
Terstont soo was het hart van liefde overwonnen.
O Thamar! mocht my nu dit groot geluck geschien,
Dat ick u hier ontrent mocht vinden ofte sien,
Ick soud aen u terstont mijn lijden openbaren,
Mijn treurigh hert dat soud u grondelijck verklaren,
Mijn overgroote liefd', mijn hartseer en verdriet.

De Deucht in forme als een Geest.

Wel hoe, wat sien ick daer, wie is 't mijn lief of niet?

Gewis

Gewis mijn hart ontſpringht, ô neen, het is een ander,
Nu is het tijt voor my, dat ick van hier ſtracx wander:
Want mijn gedaent is bleeck, ick ben niet als ick plach,
Men ſoud het aen my ſien, het dient niet voor den dach.

Binnen.

De Deucht ſprekende.

Wat heb ick hier terſtont gehoort een treurich klagen,
Ick treed die Jonghman na, ick heb hem yets te vragen:
Maer 'k ſie het is vergeefs, hy vlucht met ſnelle tret,
Vrient, of ghy vlucht of niet ick weet wel wat u let,
Al denckt ghy by u ſelfs geen menſch en kon my hooren,
Den wegh heeft u geſien, de wand heeft ſnelle ooren,
U ſaeck is my bekent, ick ſweef hier als een Geeſt,
Ick heb aen gene hoeck dicht by u klacht geweeſt.
O Vorſt! ô Jonger Helt! waer wilt ghy liefde dragen?
Wat voor een geyle luſt bemint ghy in u dagen?
O! ongetempert vyer, vol van oneerbaerheyt,
Hoe komt u Helſche vlam ſoo verre uytgeſpreyt?
Hoe flonckert ghy aldus, en blakert in de herten,
By na van alle-man, en ſpeelt vaſt uwe parten?
Door Venus boevery, in 't duyſter hier en daer:
Gelijck noch menichmael geſchiet in 't openbaer.
Lieft eerlijck als ghy mint, en laet onkuyſheyt varen,
Onkuyſheyt doet de ziel op 't alderhooghſt beſwaren,
Onkuyſheyt is voorwaer de moeder van ontucht,
Onkuyſheyt altijt om verdoolde liefde ſucht,
Onkuyſheyt heeft 't begin genomen van de Goden;
Die door een geyle luſt haer gunſten t'ſamen boden.
Verdoolde-Liefd met recht genaemt in onſe tijt,
Elck Nimphje ſie wel toe waer dat haer liefde glijt.
Het is bedriegery: daerom leert recht bemercken,

Wat vrucht dat dese liefd' en snoode lust kan wercken,
Een swaer beangste geest, een strijt in het gemoet,
Een prickel in de ziel, die altijt vresen doet,
Een onuytbluslijck vyer, het welck met groote smarte
Door 't gantsche lichaem brant, een pijne in het harte.
Een sware Helsche plaegh, elende al te groot,
Die d'Edle ziel versmoort en brenght hem in de doot.
Dit is haer eygenschap. Och! wilt hier voor doch schricken:
Want als het is geschiet dan komt den Sathan pricken,
Dan is 't de rechte tijt, dan steeckt de pijl door 't hert,
Dan is den armen mensch in dese strick verwert,
Gelijck als hier de daet begint te openbaren,
De goede Godt die wil daer yder voor bewaren.

Binnen.

Amnon:

Waer ick my wend of keer, ten Hooff of in het Velt;
Ick werd aen alle kant met groot verdriet gequelt.
Ach lacy! wat torment, hoe lastigh is de Minne,
Wat lijd ick al verdriet, het kost my schier de sinne,
De liefde is mijn beul, ick ongeluckigh Mensch,
Waerom en mach 't niet sijn dat ick nae mijnen wensch,
Mijn Suster lief en waert, mach lieve gunst betoone?
Nochtans het sal geschien, ick sweer het by de Kroone,
Die welck mijn Vader draeght. Ach my! wat is 't een pijn,
Daer my d'natuer toe dringht elaes! dat mach niet sijn.
Ick ben op 't hoochst bedroeft: want lacy! ick moet veynsen,
En voeden steets mijn min met jammerlijck gepeynsen.
Het dunckt my alderbest te reysen uyt het Lant:
Want als ick haer aensie d'onkuysheyt meerder brant.
Ach! wat een Zee vol strijt, wat ongetemde baren,
Wat liefde, gunst en lust, doet my op 't hoochst beswaren,

De

De lust die eyscht de daet, de eerbaerheyt seght, vliet,
De liefde tracht seer sterck, 't gebodt en lijt het niet.
De gunst raet liefd tot lust, dat is de daet volbrengen,
De straf dreycht dies te meer, hy wil het niet gehengen,
Waeromme dat ick blijf in twijffelmoedicheyt,
En schijnt nu wat te sijn en dan weer neder leyt.
Wil ick tot reysen my noch meerder gaen verstyven;
Soo doet de groote gunst en liefde my doch blyven,
Op dat ick haer nae wensch, geduerigh dach op dach,
Aenschouwen, jae, oock spreken ende kussen mach.
Ach! Vader des Fortuyns, in dese sware slagen
My doch u hulpe biet, ick kan den last niet dragen,
Mijn hart is seer bedroeft, mijn Ridderlijck gemoet,
Dat leyt in dese strijt geslagen onder voet.
Ach lacy! wie sal my in dees ellendicheden,
Een trooster sijn: want ick, met droefheyt wert bestreden,
Waer isser oyt een Vorst gesien gelijck als ick,
Wiens herte is beset met anghst en sware schrick?
Geen grooter last en is by Minnaers oyt gevonden,
Als ick nu dragen moet, wat heb ick onderwonden,
Wat heb ick my (ô Goon!) een jammer toegebracht?
Dat ick mijn Suster selfs te Minnen heb gedacht.
O! wreetheyt die door liefd' my 't herte schijnt te breken,
Wat is 't of ick naer wensch, haer mach alleenich spreken,
Sy sal haer eerbaerheyt hier niet te buyten gaen,
Ick weet het is vergeefs, wat heb ick doch gedaen.
Sal ick met schand en smaet mijn eygen Suster krencken?
De saecke loopt gevaer, dit kan ick wel bedencken,
De reden tuycht my selfs te myden sulck verdriet:
Maer wat is dit geseyt? De macht en isser niet,
Mijn herte is vervult met liefde overdadich.
Ach! in mijn groot elend, lief weest my doch genadich.

O gulden Son! Waerom ſchiet ghy geen ſtraelken uyt?
Tot teken van u min, den Hemel doch ontſluyt,
En laet u heldre glants de dampen doen verſwinden,
Omſchaduwt met u licht u droevige beminde.
O Lief! ô mijn Princes! ſal dan u ſoet aenſchijn
Altoos en ſonder ent als onbeweech'lijck ſijn?
Hoe mooght ghy met een Prins ſoo hart en vreed'lijck leven,
Die ſeer goetwillich hem aen u wil overgeven?
Een die tot inden gront door liefd' verſoncken leyt,
En die met hoop en ſorgh geduldich trooſt verbeyt.
Een Vorſt die tegens danck door liefde moet ſtaen prachen,
Hoe, ſult ghy die met trooſt niet vriendelijck toe lachen?
Een die met groote ſmart ſijn liefdens hart beſit,
Beweecht u lief: want 't is u Broeder die u bidt,
U Broeder die het hart vol ſcherpe pijlen ſteken,
Die door een ſtercke drift ſijn liefde niet kan breken,
Die als een ſlaef moet gaen, met ketenen geboeyt;
So ſtrengh, dat al mijn kracht gelijck een ſtroom wegh vloeyt.
O ſware liefdens laſt! die ick moet heym'lijck dragen.
Wee my! want ick beſwijck, door al het treurich klagen.
Hoe verre kan de liefd het harte nemen in:
Want ick nu quijnen moet die ſulck een Ridder bin,
In 't beſte van mijn jeucht, in 't ſterckſte van mijn Jaren,
Komt my dit laſtich pack door liefdens luſt beſwaren,
Mijn ziel die is beanghſt, mijn lijden is te groot.
Ach Suſter! geeft my trooſt in deſe hooge noot,
U Broeder ſtaet en ſucht, een heymelijcke ſmarte,
Door-boort met groote pijn mijn ſeer verliefde harte.
Ick voel in dit verdriet een beul in mijn gemoet,
Die al mijn kracht verteert: gelijck de Kancker doet.
Aenſtoker van de min, ſeght my, ô ghy verrader!
Waerom en komt haer liefd haer liefde my niet nader?

Waerom

Waerom moet ick alleen uytvoeren deſe ſaeck?
't Is wonder, dat ick my niet anders op en maeck.
Holla, dits ydelheyt, waer heen ſal ick my keeren?
Ick mach het ſoet geſicht van Thamar niet ontbeeren.
Wat raet in dit verdriet, wat dient hier in gedaen?
't Is wint al wat ick doen, mijn raet kan niet beſtaen.
Ick ſal (elaes!) noch mijn beminde moeten derven,
En tot mijn levens end' in droefheyt moeten ſterven.
Gelijck de nare doot wert op den Crocodil
Geſchildert tot een beelt, als of men ſeggen wil,
Dit dier, dit ſelſaem dier, moet waſſen al ſijn leven,
Tot aen ſijn laetſte uur, het moet hem oock begeven
Tot tranen, om ſijn aes 't welck hy tot ſpijs begeert,
Een rechte beeltenis van 't gene dat my deert,
Mijn liefd groeyt meer en meer, ick vrees die oock ſal dueren,
Soo langh mijn aſem gaet, tot dat ick ſal beſueren,
Den doot, den bitt'ren doot. Ach my! wat droefheyts laſt,
Is my nu tot een lot vol ſmarte toegepaſt.
Ick vloey van tranen wegh, hoe dickmael moet ick ſchreyen,
Om 't lieffelijcke aes door ſmeecken ende vleyen,
Te krijgen na mijn wenſch, tot hartelijck vermaeck,
Tot ſpijſe van mijn luſt. ô hoogh gewenſchte ſaeck!
Die ick doch nimmermeer in 't leven ſal bekomen.
O! dwaeſheyt al te groot, wat heb ick voor genomen?

Jonadab Amnons Vrient.

Geluckigh is den Menſch, die hier op Aerden heeft
Een Goddelijck gemoet, waer in hy ruſtigh leeft.
Geluckigh is de man die vrede kan verwerven:
Want ſoo hy vredich leeft hy ſal oock vredich ſterven.
Wat baet al s'Werelts goet, ja Conincklijck ontſach,
Als 't harte nimmermeer geruſtich leven mach?

Het is een gulden ſpreuck van d' oude nagelaten.

Amnon.

Wel, *Ionadab* mijn vrient vind' ick u hier ſtaen praten,
Dus eenſaem hier alleen, ick wenſch u goeden dach.

Ionadab.

Ick u oock deſgelijck, en wat ick meer vermach,
Ghy wel geboren Vorſt moet u tot dienſte voegen,
Soo ick u dienſt kan doen, laet u mijn dienſt genoegen.

Amnon.

Eerbiedigh neem ick aen 't geen ghy my preſenteert,
Wie oude deucht vergeet geen lof en is hy weert,
De vrientſchap en de gunſt die kan ick niet uytſpreken,
Die ghy my daegh'lijcks doet, 't heeft heden noch gebleken,
U raet, u wijſe raet, vol trooſtelijck beſcheyt,
Heeft my ſoo menighmael als met de hant geleyt.
U trooſt dat was mijn vreucht, ghy hebt tot allen tijden
My trouwlijck by geſtaen, in tegenſpoet en lijden.
Soud ick u hooge deught ô! *Ionadab* mijn vrient
Verhalen, 'k ben te ſwack, met recht hebt ghy verdient,
Aen my dat ick u eer met ConinckIijcke eere,
Ondanckbaer moeſt ick ſijn ſoud ick van u afkeere
Mijn aengeſicht, gelijck by meenigh dit geſchiet;
Dat hy voor d' hooghſte deught geen danckbaerheyt en biet,
Ia dickwils die hem heeft de meeſte gunſt beweſen
Wert van hem minſt geacht, en menichmael miſpreſen.
O neen, mijn waerde vrient, my ſult ghy danckbaer ſien,
Een ſtout ondanckbaer menſch behoort geen deucht te ſchien.

Ionadab.

Ionadab.

U danckbaerheyt (ô Prins) komt heden my te vooren,
Veel meer als inde ſaeck vereyſcht wert na behooren,
't Geen dat ick heb gedaen voor u is min als niet,
Ick ſwijge daer van ſtil, mijn oogh wat anders ſiet,
Ick hebbe nu en dan mijn Oogen vaſt geſlagen,
Op u al lange tijt, 't beweeght my ſchier te vragen.

Amnon.

Soud' tuſſchen u en my oyt ſijn verborgen ſchat,
Het geen dat u beweeght tot vragen, wat is dat?

Ionadab.

O! *Amnon* 't is wel waer, dat ick al u ſecreten
Gelijck een trouwe vrient voor deſen heb geweten,
Maer nu ſoo twijffelt my dat ghy yets achterhouwt.
't Welck ghy niet als ghy plaght te ſeggen my vertrouwt.
Ick ſie (ach! Jongelinck) aen u dat my doet vreſen,
Wat is u inde wegh? Ghy doet niet als voor deſen,
Al wat u wedervoer was my terſtont bekent:
En nu ſoo ſwijght ghy ſtil, dit ben ick niet gewent.
U krachten nemen af, u lichaem is veel trager,
Seght my (ô! Conincks Soon) waerom wert ghy ſoo mager?
Wat is het dat de fleur uws jeughs verdwijnen doet?
Waerom verberght ghy my, wat breng ht u onder voet?
Soo ick u bidden mach, wat doet u hart beſwijcken?
Vertrouwt my als u vrient, mijn trouwe die ſal blijcken.

Amnon.

Het lichaem van den menſch wert op een korte ſtoot,
Door ſieckt, of ander pijn van alle kracht ontbloot,

Dit

Dit doet d'ervarentheyt ons dagelijcx wel leeren:
Wel *Ionadab*, wel hoe, kan my geen ſieckte deeren?
Die mijn de kracht beneemt, die mijn gedaent verſtelt,
Wat ſout het anders ſijn, wat meent ghy dat my quelt?

Ionadab.

Jck weet niet wat ick ſal tot antwoort hier op geven.

Amnon.

Het is een kleyne ſaeck! daer is niet aen bedreven.
*Ionad.*niet. *Am.*neen. *Ionad.* Wel waerom doch.
Am. Het is maer beuſelingh.

Ionadab.

O! Conincx kint ghy acht u ſaeck voor my geringh,
U ſieckt die is vermenght met ſuchten ende treuren,
Ick heb het overlangh aen u al konnen ſpeuren,
'K vertrouw dat deſe ſmart uyt ander ſieckt ontſtaet,
En ſiet! ghy ſeght my niet, mijn lieve Soon wat raet?

Amnon.

Mijn harte dat getuycht, ach! waerde vrient vol trouwen,
Dat ick in alles vaſt op u heb mogen bouwen,
Eerbiedigh ick verſoeck, neemt doch mijn bede an,
Het ſchijnt onmogelijck dat ick u ſeggen kan,
De oorſaeck van mijn ſieckt. Wee my! In deſe dagen.
Ach! *Ionadab* ick moet met leet daer over klagen.

Ionadab.

't Is wonder, dat ghy my ſoo hart kunt wederſtaen,
Daer ick ſoo dickmael u ten beſten heb geraen,
Het is een ſeltſaem ſtuck, te ſwijgen dus ſtantvaſtich.
O Hemel! Wat is dit? Wat mach hem ſijn dus laſtigh?

Ionadab

Ionadab vertreckende, keert hem om, ende spreeckt.

Wel *Amnon* eer ick gae, ghy doet my groote spijt.

Binnen.

Amnon.

Ontstelt u niet, 't sal sijn, maer op een ander tijt,
Nu dient my goeden raet, sal ick mijn saeck ondecken,
Of sal ick *Ionadab* mijn aengesicht ontrecken?
O droefheyt! angst en smart, verschrickingh en verdriet,
Hoe komt dat ghy op my u scherpe pylen schict?
O schrickelijcke Zee! wiens onbesuysde baren
Vol alderley verdriet, my jammerlijck beswaren.
Ach! *Ionadab* nu ick u wijsheyt heb versmaet,
En heb u niet geseyt, nu weet ick my geen raet,
Nu is (ô! waer de vrient) mijn droefheyt eerst geboren,
Mijn harte dat wert flaeuw, 't schijnt of ick noch sal smooren,
Nu my in dese saeck een qua Fortuyne dient:
Nu weet ick tot mijn hulp ter werelt genen vrient.
Nu ick aen *Ionadab* mijn lijden niet mach klagen,
Nu is mijn Geest op rol, nu stae ick gants verslagen.
Ach! *Ionadab* keert weer, ick weet niet wat ick sal,
Beginnen, geeft my troost, in dit mijn ongeval,
De liefd' die my eertijts, met soeticheyt aenparsten:
Want hoop die trooste my, die doet nu stucken barsten
Mijn groen en jeuchdigh hart, van spijt en groote pijn;
Vermits de weder-liefd' tot my waerts niet mach sijn.
O troosteloose helt! wat sult ghy nu beginnen?
Daer is voor u geen hoop u Suster te gewinnen,
Nu leyt het al ter neer, geen troost voor handen staet,
Hoe ick de saecke keer daer komt voor my geen baet.
Nu ick mijn troutste vrient heb van my afgewesen:
Nu is mijn hart bedroeft, nu ben ick vol van vresen,

 Altoos

Altoos is dat my dunckt, dat my een geest na gaet,
Die my dit woort vertoont: u liefde die is quaet.
Dewijl dat my 't geluck dus over al is tegen,
Soo dunckt my best te sijn, kond' ick een mensch bewegen,
Die my een eensaemheyt het leven stracx benam:
Ten eynden dat mijn doot niet aen den dach en quam.
Op dat mijn dwase liefd in 't heymelijck mocht blijven,
Want yder soud' mijn doot als ongeluck toeschrijven:
Wanneer van 't Hof-gesin hier na my ymant vont
In dees of d'ander gracht, dus doodelijck gewont;
Soo sullen die gewis, de Coninck dit gaen klagen,
De Moorders hebben hem hier in het Wout verslagen.
Dit is mijn beste raet : och! vind ick nu niet een,
Die my ten dienste staet, hy sy dan groot of kleen.
Iuyst nu op dese uyr alleen ick my bevinde,
Niet een is hier ontrent. O! droevigh onderwinde.
Waer keer ick my nu heen? Daer is geen onderstant,
Ach lacy! ongetroost, blijf ick in dese brant.
Een al te swaren last, ondragelijcke minne,
Druckt my met ongenaed, wat mocht ick oyt beginne,
Ick ly de grootste pijn en smarte in 't secreet:
Vermits geen mensch op Aerd noch van mijn liefde weet,
De vlam die is te heet, daer in ick legh en brande,
Ick sal door liefde noch versmoren inde schande.
Het grootste ongeluck dat is my toegebracht,
Noyt was het inder daet van my soo slecht gedacht.
Ick moet met droefheyt gaen en klagen in mijn harte,
Mijn jammer en mijn leet, want ick verdwijn van smarte.
Mijn hope die is wegh, mijn troost heb ick ontseyt,
Aen *Ionadab*, die my tot hulpe was bereyt.
O droeve slaeverny! waer sal ick henen varen?
O doot! ghy sijt mijn vreucht, helpt my uyt dit beswaren,

Komt

Komt met u angel scherp, en steeckt my door het hart;
Soo sal ten eynde sijn mijn droefheyt ende smart,

Binnen.

De Deucht.

Hier siet ghy 't rechte Beelt van d' eygenschap der menschen,
Hoe boos sy sijn van aert, als 't haer niet gaet na wenschen:
Wanneer den kors'len mensch sijn lust ontbeeren moet,
Waer op sijn harte steunt, dan leyt hy staegh en vroet,
Dan peynst hy nacht en dach, ja breeckt hem selfs de sinnen,
En weet niet wat voor quaet tot wraeck hy sal beginnen.
Gelijck als dese Helt uyt een wraeckgierich hert
Hem selven lagen leyt, te brengen uyt sijn smert.
Dit is een groot gebreck, oock selfs in dese tijden,
Hoe weynigh is 't getal die haer van wrake mijden,
Wie draeght hier met gedult, lijtsamigh sijnen last,
Die hem wert van sijn Godt rechtvaerdigh toegepast.
De dagen leeren 't ons, hoe vele soud' men vinden,
Die haer met dese Prins het quaet stracx onderwinden,
Om dat haer snoode lust niet wert na wensch voldaen,
Soo weten sy terstont een ander wegh te gaen,
En soecken sonder rust geduerigh in 't verborgen,
Het lichaem en de Ziel met koorden te verworgen.
O gruwelijcke daet! die niet en kan bestaen,
Voor God noch voor den mensch:maer maeckt een ruyme baen
Na d' afgront vande Hel, na sulcke duystre wegen
Daer al 't gedrocht in sweeft, en maeckt den mensch verlegen,
Soo dat hy niet en weet waer heen hy keeren sal,
En brenght hem eyndelijck in droevigh ongeval.
Hierom, ô Christen Ziel, die met verlichte oogen
Door Godts volmaeckte kracht sijt heerlijck overtoogen,
Met reden en verstant, het welck oock Godd'lijck is,
Ach! loopt door vuyle drift den engen wegh niet mis,

Mint eerbaer ende kuys,in woorden en in daden,
Want ghy een Christen zijt soo sal 't u meerder schaden,
Gelijck geschreven staet: wee sulck een boose knecht
Die 't Hemels pat wel weet en wandelt het niet recht,
Sijn loon dat is gestelt, want met veel harder slagen
Sal hy getroffen sijn. Och! schrickt voor dese plagen,
Vliet voor de geyle min,die dartel is en stout,
Die als sy is volbracht soo menigh mensch berout.
Laet u doch nimmermeer dees Duyvels-min bekoren,
Daer onder schuylt een gast die soeckt u ziel te smooren,
Te brengen in 't verdriet,ter plaetse daer de pijn
Van het verdoemt geslacht in eeuwicheyt sal sijn.
Voorwaer,den Helschen Godt,bewoonder van der Hellen,
Die in den afgront leeft, die soeckt u ziel te quellen,
Hy schuylt in 't heymelijck hier onder dese min,
En treckt soo met practijcq veel zielen tot hem in,
Hy stelt de min schoon voor , 't schijnt of hy niet kan schaden:
Maer siet,de Duyvel soeckt u ziele te verraden.
O Christelijcke Ieucht! drijft van u dese gast,
Die als een felle Leeuw,geduerich op u past.
Laet deucht u doelwit zijn,gaet Christelijcke gangen,
Soo sal den vyant u niet in sijn stricken vangen
Mint,daer u Godes-Woort het Minnen vry gebiet,
Soo sult ghy sijn gerust,en vry van het verdriet.
Laet u (ô Soete-Ieucht) door 't ydel vyer niet branden:
Wanneer ghy daer in blaeckt soo staet ghy in de schanden,
Het vyer van geyle min is als een Helsche gloet,
Die niemant blussen kan die 't al verteeren doet.
Die Coninckrijcken heeft tot in de gront verdorven,
Waer door soo menich mensch onnoosel is gestorven.
Die steden heeft verbrant,die menschen heeft vermoort,
Die sulcke plagen geeft daer noyt is van gehoort.

O gru-

O gruwel! boven al, want selfs der lusten jager,
Verstrickt hem eer hy 't weet, wert eyndelijck een klager.
Wanneer het Minne vyer na wensch al schijnt geblust:
Dan leeft den armen bloet noch meerder ongerust,
Dan is 't dat eerst begint een stercker vlam te rijsen,
Die soo de ziel benaut, dat hem de hayren grijsen.
Dan is het hart ontstelt, dan voelt hy dat gewis,
De straf van Godes-toorn op hem geladen is.
Hierom, elck sie wel toe, wacht u voor schaed en schanden;
Op dat ghy namaels niet in heeter vyer moet branden.

Binnen.

Amnon.

Het wonderlijcke radt, het radt van avontuer,
Dat draeyt niet na mijn wensch, het blijft my even stuer,
Geen toeval ick verneem, als dickmael kan geschieden,
Dat op het onversienst t' Fortuyn de hant komt bieden.
O! dat my dit geluck eens wierde toegebrocht,
Dat ick mijn Suster hier in stilheyt spreken mocht:
Misschien, sy soud mijn min met reden doen versaden,
En my met goet beleyt ten besten hier van raden,
Want als ick by mijn selfs bedencke al de smaet
De laster ende schand het gruwelijcke quaet,
Dat ick haer soud aendoen, soo wil my 't hart schier breken,
Dan valt het my te swaer ach! mocht ick Thamar spreken.
Mijn hoop die is mijn vrees, mijn vreuchde is my pijn,
Ick sit in swaer elend, wie sal mijn hulper sijn?

Ionadab met een Conincx Dienaer.

De oorsaeck die my port om heden te ontmoeten,
U hoocheyt hier alleen, is meer als simpel groeten,
Want zedert mijn vertreck, heeft my yets in gebeelt,
Dat noch op dese uyr my in de sinnen speelt,

En mits mijn hert tot u (ô *Amnon*!) is genegen:
Soo laet ons na den eyſch u ſaeck eens overwegen.

Amnon.

Weeſt wellekom mijn vrient, op wien mijn hart vertrout,
Die my veel waerder ſiet als al het werelts gout,

Ionadab.

Genoechſaem is my dit, doch hebt ghy ſulck vertrouwen;
Soo toont u vrientſchap dan, en wilt niet achter houwen,
Ick ſie u treurich aen, 't is ſlimmer als 't oyt was,
U leden werden dun, men ſieter door als glas,
't Geſucht en 't ſwaer gepeyns dat ſpeurtmen in u weſen,
U Trony is het Boeck daer 't klaer is uyt te leſen:
Daerom op mijn gebedt, de oorſaeck doch belijt,
U laetſte affcheyt was op eenen ander tijt.

Amnon.

't Is waer ick heb 't geſeyt, ghy ſult het ſoo bevinden:
Maer laet ons dit propooſt om reden wat inbinden,
Alſoo dat hier ontrent een Conincx dienaer ſtaet,
Die licht de reden hoort, en maeckt het alles quaet.

Ionadab.

Het is gelijck ghy ſeght, maer 'k ſal die ſaeck wel ſtellen,
Dat ons geen oogh noch oor van menſchen hier ſal quellen,
Terſtont ſoo gaen ick heen, op 't Coninckljjcke Hoff,
En laet de dienſtknecht daer, en gae daer ſtracx weer of.
Ghy ondertuſſchen dan ſult u oprecht bedencken,
En ſpreken ongeveynſt, of 't ſal ons beyde krencken.

Amnon.

't Geen dat ghy hebt geſeyt dat laet alſoo geſchien,
Vertoeft niet langh ten Hoof, mits ghy my laet allien:

Voor-

Voorwaer die raet is goet, gaet sonder-toeven henen.
O ! aldertroutste vrient, geluckigh sijn u benen,
Die voor my henen gaen, ick wensch u oock geluck,
En my die ben bedroeft uyt swaricheyt en druck.

Ionadab.

Dat gun den Opper-Heer ons beyde in dit leven,
Met dese groetenis, na 't Hof ick my begeve.

Binnen.

Amnon.

O heymelijcke last ! hoe overlaet ghy my,
O wee ! ick ben benaut, ick steeck in slaverny.
Mijn liefd is als een vlam, die niet is uyt te blussen,
Mocht ick noch voor het laetst mijn lief, mijn Thamar kussen,
Tot teken van mijn brant, van mijn bedroefde pijn,
Ach ! soo 't geschieden mocht, geluckigh soud ick sijn,
Gewilligh soud, ick my tot sterven dan begeven :
Want ick geen lust meer heb hier op de aerd te leven.

Ionadab.

Door 't wachten schijnt de tijt veel langer als hy is,
Soo 't u verdroten heeft de reden ick wel gis,
Een mensche vol gepeyns in eensaemheyt gelaten,
Mach sijn bekommert hert niet na den eysch uyt praten.
Nu dan om kort te gaen, laet ons verletten niet,
Dewijle dat de tijt gelegentheyt aenbiet,
Nu dient u dit geluck dat ghy met my meucht spreken,
Nu *Amnon* weest oprecht, soeckt geen geveynsde streken.

Amnon.

Ach *Jonadab* ! de vrees die slaet my in het hert,
Mijn tongh wert redeloos, ick ben geheel verwert,
De strijt die is soo fel, sy gaet schier tot het leven,

Ick

Ick wert door ſtercke drift geweldigh aengedreven:
Soo dat ick ſchier beſwijck, hoe ſal ick dit beſtaen?
Beſt op een ander plaets, ey, laet ons van hier gaen.

Ionadab.

Neen *Amnon*, 't is hier wel, het is nu ondervonden,
Verſwijcht nu niet een woort, ſeght my, uws herten gronden.

Amnon.

O! *Ionadab.* hy is geluckich dat hy leeft,
Die ſulck een ſchoonen beelt tot ſijn beminde heeft,
Gelijck mijn Suſter is, ô Son! o gulde ſtralen!
Geluckich is die menſch op wien ſy neder dalen.

Ionadab.

U woorden die ſijn kort, maer wonderlijck van ſin,
En na ick recht bemerck, daer ſteeckt wat ſeltſaems in,
Ghy Conincks Soon, ghy ſijt, met ſtercke liefd omvangen,
Ick weet ſeer goeden raet, gaet Chriſtelijcke gangen,
Ghy ſijt nu in u fleur, de liefd' heeft groote kracht;
Soo ghy u onderwerpt haer al te ſtrenge macht,
Soo ſult ghy als een Slaef u leven moeten enden,
Smijt wegh dit laſtich pack, en laet u ſoo niet ſchenden.
Wat ſtaet ghy dus verſuſt, grijpt weder nieuwe moet,
Betoont u als een Helt, u ſelven niet miſdoet,
Verlaet u ſtercke liefd', en ſtelt u hart te vreden,
En wilt voortaen u tijt vermakelijck beſteden;
Of is die raet vergeefs. Wel aen dan Conincks Kint,
Seght *Amnon*, wie is ſy, die ghy wilt dat u mint?
Spreeckt Iuffer uyt de mont, het ſchijnt my dat u reden
Noch ſijn vermenght, met veel gemaeckte duyſterheden;
Nochtans (dewijl ick hoor waer dat u hert na keert)

Sijt

Sijt fris en wel gemoet, 'k sal doen wat ghy begeert,
Soo in het rijck een beelt als Thamar is te vinde,
't Luck sal haer sijn gegunt te sijn u wel beminde.
't Sa boden in der yl, rontom het lant doorvraecht,
Na sulck een beeltenis, na sulck een suyvre maecht,
Die soo uytmuntend is in schoonheyt ende zeden,
Gelijck als Thamar doet, in wetenschap en reden,
Wie dat haer vint, hy sal met gaven sijn vereert,
Sijn staet sal boven dit noch werden veel vermeert.

Amnon.

Houd op, mijn vrient hout op, ick bid u neergebogen,
Hebt doch een wijs beleyt in dese saeck voor oogen,
Wilt ghy dan al de Wer'lt gaen maken openbaer,
Dat liefd mijn hart besit, de sake loopt gevaer,
En als dan in het Rijck niet eene wert gevonden,
Soo ben ick in der daet genoeghsaem als geschonden.
Dan sal een yder my op-halen tot mijn leet,
Dat ick al liefde draech, en noch geen lief en weet,
Ick soud my tot een spot, en tot een spiegel stellen,
Elck soud mijn sot bedrijf als voor een klucht vertellen:
Wanneer als dit beleyt dan voor den Coninck quam,
Waer soud ick heen van schaemt! met recht so wierd hy gram,
Dan soud veel meerder smart en droefheyt my genaken.
Het is de beste raet, de liefd' geheel te staken,
't Sal baren meerder pijn, meer jammer en verdriet:
Hierom, ach! waerde vrient, doet dit gebodt te niet.

Ionadab.

Het smekende gebedt, de vyericheyt uws herten,
De uytterlijcke drift de inderlijcke smerte,
Die ick in u bespeur, bewegen mijn gemoet.

 Soo

Soo dat medoogentheyt mijn raet opſchorten doet:
Weeſt daerom niet bevreeſt, mijn Soon hout op van klagen,
Ick ſal 't geen dat ghy bidt my laten wel behagen,
Vermits ghy deſe ſaeck hebt in balans geleyt,
En vint, dat die voor u ſoud telen ſwarigheyt:
Soo ſal ick dan met recht hier van oock deſiſteren,
Mijn vriendelijcke gunſt ſal ick tot u waerts keeren.
Bekort u ſwaer gepeyns, u ſelven doch verblijt,
Den oorſpronck van u pijn nu achter-rugge ſmijt,
Ontlaſt u treurigh hert, laet geen melanckolijen,
U groen en jeuchdigh hooft ſoo bitter meer beſtrijen.
Indien het u belieft, mint vry in d'hooghſte graet:
Maer ſonder weder-lief (ô *Amnon*!) dat is quaet,
Wilt u veel liever met Manhafticheyt vercieren,
Gelijck een Prins betaemt, met deſtighe manieren,
Dit ſal u ſijn een pronck, een loffelijck cieraet:
Wanneer u vrolijck hert, u vriendelijck gelaet,
Een yder wert vertoont, dan ſal u roem oprijſen;
Men ſal u dan met recht oock naeſt den Coninck prijſen,
Dan ſult ghy in het Hoff des Conincx ſijn geacht,
Ghy ſult een ſpiegel ſijn ter eeren uws geſlacht.
Dit dunckt my dat voor u de beſte raet ſal weſen,
Soo leeft ghy heel geruſt, geduerigh ſonder vreſe.
Hier mede ick vertreck, weeſt hartelijck gegroet,
Want ick in deſe uur ten Hove weſen moet.

Ionadab Binnen.

Amnon.

Dewijl ick noch geen trooſt tot uytkomſt van mijn lijden,
Bevinde noch beſpeur, hoe ſoud ick my verblijden?
Ick die met volle kracht op *Thamar* ben geſet,
Ick keer mijn herte om, en volgh een ander wet.

Ick sal op dese stond mijn bittre smart genesen;
Al soud ick heymelijck, mijn eygen rechter wesen.
't Is nu de rechte tijt, geen mensch ick hier verwacht,
Nu isser hoop voor my tot uytkomst van mijn klacht.
Ach *Thamar*! nu gaen ick gewilligh my bereyen,
Om uyt dit aertsche dal om uwen 't wil te scheyen.
Nu segh ick dan adieu, adieu mijn hooghste goet,
Adieu mijns harten vreucht, om wien ick klagen moet.
Adieu mijn Bruyt, adieu, dien ick heb uytverkooren,
Om wien mijn jeuchdigh hert door liefde moet versmooren.
Adieu mijn levens lust, mijn troost in dese noot,
Ach lief! om u alleen, soo sterf ick nu de doot.
Adieu (ô Gulden beelt!) die binnen in mijn herte,
Geprent sijt, evenwel ontschuldich van mijn smerte,
Ick ben genoegh vermaent, ick soud van liefd' afstaen,
Maer lacy! 't is mijn schult, ick heb het niet gedaen,
Ick heb mijn ongeval aen niemant niet te klagen,
Mijn vrient die heeft het my genoeghsaem voorgedragen:
Maer 't oogh gemetselt is op 't vriendelijck gelaet,
Dat heden dese uur my klaer te voren staet,
Door welckers liefden-dwangh ick raet noch wijse reden,
In 't minst niet heb geacht, om daer van af te treden,
Dies is het oock mijn schult, rechtvaerdich komt op mijn,
De straff, want ick terstont mijn eygen beul sal sijn.
Wel aen, ick ben bereyt, terstont sal ick beginne,
En blussen alsoo uyt mijn al te groote Minne.
Holla, ick my bedenck, is 't niet de beste raet,
Dat ick my niet verdoe, en leef noch op genaet?
Neen, Neen, het moet nu voort, want blijf ick by het leven,
Wie sal my eenigh hoop van weder-liefde geven?
Ick sie geen beter end, als tot de doot te gaen:
Daerom soo neem ick dit terstont gewillich aen.

Wat rijst daer voor den dagh, of schemeren mijn Oogen?
Wat duycker, 't is een mensch, nu ben ick weer bedrogen,
Wat maeckt hier dese bloet, wat of den sot begeert?
Nu mach ick henen gaen, mijn aenslach is falieert.

Binnen.

De Deught.

Wat kander uyt een vonck een groote vlamme rijsen,
O schadelijcke daet! de hayren daer voor grijsen.
Dus-gaet het met den mensch, als hy sijn boose quaet
Niet in 't begin versmoort; soo komt hy tot de daet,
Hy valt noch meer en meer, en doet noch grooter sonde:
Gelijck als dese Vorst terstont hem onderwonde,
Nu hem sijn sotte min na wensch niet wert volbracht,
Nu is hy seer ontstelt, nu is het dat hy tracht,
Hem selven tot een straf te brengen om het leven,
Dewijl dat hem sijn liefd' geen hoop noch troost kan geven.
Is dit niet al te wreet? ô schrickelijck besluyt!
Leert leser, leert hier nu, en treckt daer voordeel uyt,
Ghy hebt hier klaer gehoort wat liefde al kan wercken.
O Nederlantsche jeught! ick bid u wilt aenmercken,
Hoe schadelijck het is wanneer men niet en mint
In eerbaerheyt en deught, als menigh dat bevint,
Want sulck een Venus liefd' die gaet het hert doorsnijden,
En brenght in schijn van vreught den mensch in bitter lijden:
Gelijck als *Amnon* klaecht, ick sterve nu de doot,
Om dat ick u bemin ben ick in dese noot.
Dus gaet den mensch al voort, en doolt op vreemde wegen,
So langh dat hy hem vint in't eynde heel verlegen,
En dan door Satans list hem selven noch verdoet.
O jeught! let op dit stuck, blijft vroom in u gemoet,
Een Suster tot sijn Vrouw door liefde te verkiesen,

Dat

Dat is een Duyvels kunst, om zielen te verliesen,
't Sijn lusten die daer gaen recht tegens de natuer,
Een liefd' een minnebrant, gesproten uyt het vuer
Het welck den Sathan stoockt, uyt d'afgront vander Hellen,
Op hoop dat hy de Ziel hier na sal eeuwich quellen,
Want hy een vyant is van 't menschelijck geslacht,
Die altijt sonder lust na boose daden tracht,
Daerom wie hem op Godt hier namaels wil verlaten,
Moet met voorsichtigheyt de sonden altoos haten.

Binnen.

Amnon ende Ionadab uyt.

Ionadab.

Noyt heb ick in mijn hert bespeurt alsulck gewoel:
Gelijck ick heden noch met commernis gevoel,
Het is of ick alleen des Werelts last moet dragen,
Och wee my! wat is dit? Mijn geest is heel verslagen.

Amnon.

Wanneer (ach! trouwe vrient) is dees bedroefde smert
Van d' Hemel neer gedaelt, op u kloeckmoedich hert?

Ionadab.

't Beginsel van mijn leet is even in die dagen
Begonnen, doen ick u op dese placts quam vragen,
Doen ick, ô Conincks Soon!) u treuricheyt vernam,
Doen is 't dat my terstont bekommernis aen quam,
Wiens last ick noch gevoel, ach! mocht ick daer voor strijden,
Met swaert of stalen booch, ick soude dus niet lijden.

Amnon.

't Geen ick heb gevreest (eylaes) my nu geschiet,
't Is wonder dat ghy my het spreken niet verbiet,

Ick leyder heb de ſchult, ick wil de ſtraffe dragen,
Ick ſtaen voor u bereyt, doet naer u wel behagen.
De ſchult die komt op my, ick door mijn ſtout beſtaen,
Heb u ſoo lange tijt dees ſmarte aengedaen,
Wee my onwaerdige! met ſmact moet ick mijn oogen,
Voor u ter Aerden ſlaen, ick bid u hebt medoogen
Met my (ô! groote Prins) die voor u neder kniel
Met een weemoedigh hert, met een beanghſte Ziel:
Indien mijn ſmeken u tot gunſte kan bewegen:
Laet my in deſe noot en droefheyt niet verlegen,
Gedenckt de ſotte daet van my doch nimmermeer,
Want ick mijn aengeſicht ootmoedigh tot u keer.
O al te ſwaren laſt! hoe heb ick my beſlommert,
Fy *Amnon*, dat ghy hebt u vrient alſoo bekommert.

Ionadab.

Staet op eerwaerde Soon, ſtaet op, en weeſt te vreen,
En ſtaeckt u naer geklacht, het is niet langh geleen,
Dat ick hier in dit Hof met u yets diſcoureerde
Naer welcke ſoet diſcours ick van u dit begeerde:
Dat ghy my ongeveynſt den oorſpronck uws verdriet
Verklaren ſout, maer 't ſcheen dan ja, dan weder niet,
U ſinneloos verſtant dat wierd ſoo om gedreven,
Gelijck een Schip dat ſnel door ſtorm wert opgeheven,
En met een woeſte kracht, ſtaet nu als in de lucht,
Dan wederom in kort tot in den afgront vlucht:
Soo ongeſtadigh was u herte in die dagen,
Dan waert ghy wel gemoet, dan weer benauwde vlagen,
Door welcke tegen-drift ghy noch op deſe dach
U ſaeck verborgen hout, waer uyt dat mijn geklach,
Mijn ſmert en kommernis, mijn treuren is geſproten
Wel aen 't is langh genoegh, het heeft my al verdroten,

Stort

Stort nu vry sonder vrees in mijn getrouwe schoot,
U droeve klachten uyt, jaeght van u dese doot.
Ontlast u swaer gemoet, wilt my niet langer tergen,
Hoe kunt ghy u secreet u trouwste vrient verbergen.
Ghy weet hoe dat ick heb u trouw'lijck by gestaen,
In dees en gene strijt, ick sout noch vorder gaen,
Maer siet, den tijt die mach veel reden nu niet lijden:
Spreeckt sonder veynsen uyt, en treet nu niet ter sijden.

Amnon.

Mijn hert (ô *Ionadab!*) dat wil met groot verlangh
Uytspreken 't geen my deert, maer ach! my is soo bangh,
De schrick hout my te rugh, 't sal my tot schande wesen:
Ick slae mijn oogen neer van schaemt en groote vresen.

Ionadab.

Wat spreeckt ghy hier van vrees, stelt schaemte aen d'een sy,
't Mach wesen soo als 't wil, mijn trouwe blijft u by.

Amnon.

Het herte springht my op van blijtschap door u spreken,
Ick kan nu langer niet, de tranen my uytbreken,
Nu werd ick overtuyght, het herte my ontsluyt,
Nu ben ick gants bereyt voor u te spreken uyt,
Al wat mijn teer gemoet van binnen heeft verborgen,
Ick sal daer ront in gaen en spreken sonder sorgen,
Mijn innichste secreet, dat op mijn Ziele leyt,
Al soude my de doot stracks werden aengeseyt,
Ick vreese Beul noch swaert, het moet nu sijn gesproken,
Mijn sinnen sijn op rol, mijn krachten sijn gebroken.

Ionadab.

Ionadab.

U woorden ſijn te veel, ghy breeckt mijn lijtſaemheyt,
Ick bid u maeckt het kort, en geeft my recht beſcheyt.

Amnon.

Het ſal alſoo geſchien, ick hoop den tijt ſal 't lijden,
Maer wanneer komt de tijt dat ick my ſal verblijden,
Ick die gekluyſtert gae, geketent en geboeyt,
Wiens liefde heftich brant, en noch veel ſtercker groeyt,
Ick heb op 't onverſienſt my laten overwinnen,
En nu ick ben getreft nu dwinght het my te Minnen,
Nu ben ick maer een ſlaef: een ander heeft de macht,
De liefde die heeft my geſlagen door haer kracht.
Dit is het geen dat ghy voor deſen hebt geweten,
Wat is daer op gevolcht, of is het u vergeten?
Hoe dat u wijſe raet, u Vorſtelijck beleyt,
Terſtont met volle kracht tot hulp my was bereyt,
Dit was u oogemerck, men ſoud in alle hoecken,
Een ſchoon en lieflijck beelt tot mijn beminde ſoecken.

Ionadab.

't Is waer, al ſulck een beelt gelijck u Suſter is.

Amnon.

Ha! dat 's een gulden woort, dit maeckt mijn leden fris,
Ach! mocht ick ſulck een maegt de ſchoonſte onder menſchen,
Mocht ick die tot mijn lief, tot mijn beminde wenſchen,
Geluckigh ſoud ick ſijn, mijn ſmert ſoud van my vlien.

Ionadab.

Wel *Amnon*, ſeght ghy dit, laet noch die raet geſchien,
Men ſal noch hier of daer wel haers gelijcke vinden.

Amnon.

Amnon.

Dit heb ick langh geseyt, wat mach ick onderwinden,
Ghy neemt het al verkeert, of ghy het soo verstaet:
Het heeft een ander sin, het is niet recht gevaet,
Mijn lief, mijn waerde-lief, dien ick heb uytverkoren,
Die laet voor u en my haer soete stemme hooren,
En schoon ick haer aenschouw, noch weet ick my geen raet.

Ionadab.

't Is wonder wat ick hoor, hoe vreemt het met u staet,
Ghy sijt een Conincx Soon, wie sal u konnen weygren,
Al liet ghy met der daet u liefde hoogh op steygren,
Ick kan dit niet verstaen ey, seght my met een woort,
Wat is het voor een bloem die u dus heeft bekoort.

Amnon.

Ach *Ionadab*! voor 't laetst, ick kan niet langer swijgen,
Mijn Suster is die bloem, hoe sal ick die verkrijgen?
Mijn Suster *Thamar* is 't daer ick dus om verdwijn.
O schoonste! boven al moet ghy gepresen sijn.

Ionadab.

Ick schrick van 't geen ghy seght, mijn leden staen en trillen,
Noyt sulck een saeck gehoort, ick weet my niet te stillen.
Ha! snoo bedriegery, wat soeckt ghy sulck een daet?
Ick scheur mijn opperkleet, ick weet u genen raet,
Het is een valsch bedrijf, noyt sulcke loose vonden,
Had ick u toe vertrout, ghy sijt genoegh geschonden.
Verrader van u selfs, en van u Vaders huys,
Nu brenght ghy op u hals meer als een dubbelt kruys,
Nu is op 't alderhooghst u lijden eerst geboren:
Nu hebt ghy hoop en troost met eenen slach verloren.

Vlucht *Amnon*, vlucht van hier, met sulck een vals gelaet,
Al eer dat Godes hant u met sijn donder slaet,
Weest nu te recht bedroeft, den Hemel is u tegen.
Fy, sot en dwase liefd', wat hebt ghy nu verkregen?
Hoe, staet ghy nu en swijght? het is nu klagens tijt,
U schandeloose liefd u eygen schand verwijt,
Of siet ghy dat u praet u schand niet kan bedecken,
Wel *Amnon*, 't wert nu tijt, ick mene te vertrecken,

Amnon.

Mijn vrient, hoort noch een woort, wilt ghy dus van my gaen,
En my in sulck een stant elendigh laten staen?
Ick bid u met geklach, keert weder wilt ontfarmen,
My die verlegen ben, tot u streck ick mijn armen,
En roep u aen om troost, op wien ick my verlaet.
Och vrient! och waerde vrient! en isser dan geen raet?
Dat ick mijn Susters gunst en liefde mach verwerven?
Ach! wijse Vorst ick wil terstont veel liever sterven,
Eer ick verlaten soud, mijn lief, mijn levens vreught:
Tot teken neemt mijn Swaert, waer aen ghy proeven meught,
Hoe fel de liefd' my heeft het herte door gebeten,
Soo 't u believen is, ghy weet nu mijn secreten,
Slaet toe, ick ben gerust, ick sterve sonder pijn:
Soo ick hier op de Aerd' moet sonder *Thamar* sijn.

Ionadab.

Is 't waer 't geen dat ghy seght? dat ghy u lijf en leven,
Om *Thamar* wilt terstont aen my heel overgeven?
Soud dit waerachtich sijn? ick stelde noch wat voor.

Amnon.

Och ja, gelooft het vry, dit is het rechte spoor,

Van

Van mijn benauwde min, ghy ſult met ware daden,
Hier van verſekert ſijn, hoe kunt ghy my verſmaden.

Ionadab.

Dewijl ick ſeker ben, en ſien u ongeval,
Soo luyſtert na mijn woort, wat ick u raden ſal,
Op dat ghy naer u wenſch u Suſter mooght genieten,
Op wien met ſtercke ſtroom u liefdens pijlen ſchieten.
Ghy ſult een dagh of twee kloeckmoedigh dit beſtaen,
En leggen ſtil te bed, en ſpreken niemant aen,
En veynſen als of ghy met kranckheyt ſijt geſlagen:
Dan ſal den Coninck u gewis in deſe dagen,
Beſoecken in u ſieckt. Let dan wel op u ſtuck;
Dan ſult ghy wederom na ſpeuren dit geluck,
Ghy ſult met droef gelaet, met ſwacke ſtemme vragen,
Ach Vader! mocht het ſijn: het ſoude my behagen,
Dat hier mijn Suſter quam, en my yets mede broght
Op dat ick van haer hant een weynigh eten moght.

Amnon.

Volkomen kan ick my in deſe raet vernoegen,
Mijn aengeſicht is bleeck, 't ſal by die ſieckt wel voegen,
Seer aerdigh ſal ick dit beleyden na mijn luſt,
Ick ſal u danckbaer ſijn, nu gae ick na mijn ruſt.

t' Samen binnen.

Amnon gaet als kranck ſijnde, op ſijn Bedde leggen.

Tweede handelinge.

Valſche-ſchijn.

Is dit niet wel beſchickt, hoe ſlepen ſijn de menſchen,
Een yder vint ſijn luſt, al wat haer ſinnen wenſchen

Dat moet alſoo geſchien, ick tracht na ſijn begeert,
Al gaet het ſoo wat krom, dat is de pijn niet weert
Om daer(na redens wet) conſcientie van te maken.
't Is beſt ick hier van ſwijgh, ick ſoud wel ymant raken,
Het is hier mee genoegh. Ick blijf by dit propooſt,
Oom-kool leyt nu te bed, op hoope dat hy trooſt
Na wenſch(door valſche ſchijn)van *Thamar* ſal bekomen,
Is dit niet wel bedocht? 't en ſijn geen ſlechte droomen,
Het gaet wel na mijn ſin, het ſtuck is wel beſet,
Ick hebbe *Amnons* hart nu vaſt genoegh in't net:
Maer *Amnon* niet alleen, ick kenſe wel by namen,
En waerom meer geſeyt? ick ſalſe niet beſchamen.
Hier ſijnder wel ontrent, van beyden jonck en out,
Die ſlechjes henen gaen, op wien men 't niet vertrout;
Maer weten op een prick de ſoete Venus dieren,
En kennen wonder wel haer weſen en manieren.
Doch 't wert ſoo aerdighlijck met ſoete ſchijn beleyt;
Dat niemant daer van weet, noch niemant daer af ſeyt,
En ſchoon men van dit ſtuck een weynigh weet te ſpreken:
Het wort ſtracx met een ſchijn van dit of dat beſtreken,
Terſtont werd ick gebruyckt, terſtont werd ick bemint,
De ſaeck wert ſoo beleyt dat yder hulpe vint.
Ick ben nu als een Prins, ick gae vaſt domineren,
Van weelde weet ick niet waer heen ick my wil keeren.

Den Coninck David, met een Pagie.

Den Schepper aller dingh wiens macht in eeuwicheyt
Geduert, het werelts radt na ſijn believen dreyt.
Wat is den Aertſchen menſch, of hy een Gouden kroone,
Draeght op ſijn nietigh hooft? het kan hem niet verſchoone,
Daer komt een ſnelle ſieckt, die hem ter neder leyt,
Die als een ſtrenge Heer het leven hem ontſeyt.

Geen Scepter, Kroon noch Staf, mach na waerdye gelden,
Maer werden afgemaeyt als grasen op de Velden:
Gelijck seer onverwacht, mijn Soon (eylaes!) geschiet,
Ick trede na sijn bed, en troost hem in 't verdriet.

Een Gordijne wert opgestreken, Amnon als sieck te bedde leggende.

O Soon! ô kloecke Helt! dus van Godts-hant geslagen,
Dus neder inder asch, in sulcke korte dagen?
U aengesicht dat staet gelijck de bleecke doot,
Ghy schijnt van lichaems kracht ten uyttersten ontbloot.
O Soon! het is nu tijt, ghy kunt Godt niet ontvluchten,
Wilt nu met u gebedt inwendigh tot hem suchten,
Bedenckt u levens-loop, hoe dat ghy onbedacht,
Ondanckbaer tegens Godt u tijt hebt door gebracht,
Hoe dat ghy menighmael 't gebodt hebt overtreden,
Van Godes reyne Wet. Ach kint! met u gebeden,
Wilt tot u Schepper gaen 't is nu de rechte tijt,
Terwijl ghy door de sieckt nu Gods gevangen sijt,
Soo ghy rechtvaerdigh bidt hy sal u niet versmaden
Hy sal u arme Ziel ontfangen in genaden.

Amnon.

Ach Vader! hertelijck, ick u in als bedanck,
Hout op van dit vermaen, mijn lichaem is te kranck,
Mijn swacke geest en kan veel spreken niet verdragen,
Maer Vader: hoort my doch, een woortje sal ick vragen,
Ick ben gantsch uytgeput, de sieckt heeft lange tijt,
In plaetse vande spijs, tot voetsel my gedijt,
Ick ben seer teer en swack. Ach Vader! hoort u Sone,
Het schijnt noch of de Heer aen my wil gratie toonen,
Daer komt een weynigh lust. Mijn Vader mach 't geschien,
Soo gunt my dat ick stracx mijn Suster *Thamar* sien,

 Op

Op dat sy my terstont van d'een of d'ander spijse,
Toemake een gereght, gekoockt na hare wijse:
Al eer mijn lust vergaet, op dat ick van haer hant,
Mocht eten, u tot troost, en my tot onderstant.
Dit Vader is 't versoeck, dit bid ick wilt gebieden.

David.

Mijn Sone, sijt gerust, het sal terstont geschieden.
Ick gae, de goede Godt wil sijn barmherticheyt,
Aen u vermoeyde ziel eer ghy van d'aerde scheyt,
Betoonen, op dat ghy in leven ofte sterven,
Het gulden Hemels-Hoff meught eeuwighlijck be-erven.

Binnen.

Thamar met een Dienst-maeght.

Den Hemel wensch ick u, met heussche groetenis,
Ick voor u neder buygh, en geef getuygenis,
Van mijn gewillich hert, waer aen ick ben verbonden:
Dewijl mijn Vader selfs my heeft tot u gesonden.
Wel aen, mijn Broeder spreeckt, ick ben voor u bereyt,
Seght my wat ghy begeert, maer ach! wat swackicheyt,
Wat sieckt is dit? Het schijnt mijn Broeder die wil sterven.
Ach! Broeder *Amnon* hoort, mach ick geen woort verwerven?
Och! al te bange vlaegh, die 't hert hem heeft beklept,
Ey stil, 't schijnt of hy noch een weynigh asem schept.

De Dienst-maeght.

Soo 't u belieft Me-Vrouw, wilt u niet meer beswaren,
Ick sie sijn asem gaet, hy sal noch wel bedaren.

Amnon

Amnon veynst hem of hy uyt een suyselinge komt, ende spreeckt.

Wie sien ick daer voor my gebogen op de aert,
Staet op, en gaet vry heen, ick ben die eer niet waert.

Thamar.

Hoe Broeder, hoe dus wilt, hoe dolen soo u sinnen?
Of kent ghy *Thamar* niet, hoe sijt ghy dus van binnen,
In u gemoet ontstelt? mijn hert (elaes!) vol rouw,
Dat treurt, om dat ick u in sulck een staet aenschouw.

Amnon bedaert, ende spreeckt met verstant.

Ick sie mijn Vaders gunst, waer op ick mijn vertrouwen.
Heb vast gestelt, vermits mijn oogen nu aenschouwen,
U lieffelijck gesicht, al ben ick swaer belaen,
Och! Suster *Thamar* ghy, ghy doet mijn sieckt vergaen,
My heeft met groot verlangh begeert noch in dit leven,
Al eer ick my gerust tot sterven kond begeven,
Om u noch eens te sien, het welcke nu geschiet.
't Is of mijn sieckt vertreckt, wel wat of dit bediet?
Daer komt een soete-lust, een lust om wat te eten.
Ey liefste-Suster, nu, een weynigh neer geseten,
Ick bid u door de liefd die ghy tot my-waerts draeght,
Dat ghy doch mijn begeert voldoet: want my behaeght,
Dat ghy een weynigh spijs tot sterckheyt van mijn leven,
Bereyt, en my terstont met eygen hant sult geven,
Op dat mijn swacke geest door 't vasten niet verstickt:
Maer dat mijn droeve ziel daer door wat sy verquickt.

Thamar.

U vriendelijcke stem die hoor ick tot my spreken,

Maer

Maer lieve, laet doch ſtaen : dit bidden en dit ſmeken,
't Gebieden ſtaet aen u, aen my gehoorſaemheyt;
Gewilligh ick volbrengh 't geen dat ghy hebt geſeyt,
Te meer, alſoo ick ben uyt laſt van u Heer Vader,
Geſonden dit te doen, ſoo kom ick dan oock nader,
En neem naer u gebodt, hier toe een weynich meel,
En mengh dat naer u luſt, en voort den Heer beveel,
Op dat de ſpijſe u tot ſterckheyt mach gedijen:
Dat ghy verblijt meucht ſijn, in plaetſe van dit lijen,

Thamar koockt Ammon een ſpijſe voor ſijn oogen.

Thamar.

Nu is de ſpijs bereyt, gekoockt naer u begeert,
Mijn broeder ſlaept nu niet, u aenſicht tot my keert.
Soo 't u believen is, u ſlaeuw hert wilt verſtercken,
Met deſe ſpijs, ick hoop 't ſal krachten in u wercken.

Amnon.

In geenderleye wijs en ſal ick dit gereght,
Aenvaerden, 't is vergeefs, al wat ghy daer van ſeght,
Ick ben dit niet gewent, ick kan geen vreemde oogen,
Die op mijn handen ſien, ontrent mijn bed gedoogen:
Maer dit is mijn begeert, dit woud ick mach 't geſchien,
Laet s'alle van mijn gaen, en komt ghy hier allien,
Op dat ick dan de ſpijs vrymoedich ſonder ſchromen,
Mach eten van u hant, ghy aen mijn bed mocht komen.

Thamar.

Dewijl ick u begeert ſoo krachtich in u ſie,
Dat ghy niet eten kunt, u wille dan geſchie,
Vertreckt, terſtont vertreckt, ghy Dienſtmaecht ende knapen,
Die op mijn broeders hant dus ydel ſtaen en gapen,

Het

Het is alsoo sijn wil, vertreckt terstont van hier,
Op dat hy eten mach, alleen op sijn manier.

Dienst-boden vertrecken.

Amnon.

Breng ht nu de spijs tot my, den tijt is nu geboren,
Te eten van u hant, mijn Suster uytverkoren,
Verkoren boven al, wiens aenschijn my verheught,
En blinckt gelijck de Son. ô! wonderbare vreught.

Thamar.

Siet hier mijn Broeder is 't, eet nu op dat de Heer,
Nae sijn geliefde wil, u kracht daer door vermeer.

Amnon.

Neen *Thamar*, dit gerecht en kan my niet vermaken,
Set vry dē spijse wegh, het sijn heel and're saken,
Die ick van u begeer, mijn lieve Suster, siet,
Mijn teer gewonde ziel u ander spijs aenbiet,
Een spijse van de min, met liefde doorgevlochten,
Die uyt mijn herte vloeyt, vermenght met soete tochten.
O Hemelsche Godin! mijn vreught mijn levens lust,
Nu ben ick niet getroost, voor dat mijn zieltje rust.
In u geliefde schoot, dat mijn geleden smerte,
Met vreughde sy geloont. ô! soet en jeuchdigh herte.
O uytgelesen bloem! mijn lief, dit is de dach,
Daer 'k soo heb nae gewenscht, en noyt geen hoop en sach.
Aen *Thamar*! 't is nu tijt, om gunste te bewijsen,
Wilt nu met weder-liefd u Broeders harte spijsen,
Ick smeke nu om troost, ick stort mijn klachten uyt,
Voor u mijn waerde lief, mijn uytverkoren Bruyt,
Ick heb soo lange tijt met droefheyt moeten lijden,

Ach lief! op mijn gebedt, wilt eenmael my verblijden.
Het is geen lichaems ſieckt die my dus heeft ontſtelt,
Maer lacy! puere liefd', heeft my dus neer gevelt.
Dit is noch *Ionadab* bekent, die ick veel dagen,
Door al te groote ſtrijt mijn noot dickwils moeſt klagen,
Ick heb verſcheyden mael geweeſt als diſperaet,
In p'rijckel van de doot, in 't midden van het quaet,
Het leven my verdroot, de werelt was my tegen,
Noyt een geruſte uur in 't Minnen heb verkregen.
De vreughde van het Hoff, de Coninckljjcke pracht,
Heb ick om u mijn lief geduerichlijck veracht.
Mijn eer, mijn ſtaet, mijn kracht, mijn glory is verdwenen,
Ick ben noyt in de ſtrijt gelijck een Helt verſchenen,
't Is alles uytgeput, ick ben tot ſterven toe,
Mijn herte my beſwijckt, ick ben van klagen moe.
Wat heb ick meenigh dach geveynſt my te vermaken,
In 't Conincklijcke Hoff, dat ick 't geluck mocht raken.
Om u, ach! lief te ſien, te ſijn met u gemeen,
Doch waer ick gingh of ſtond ick vonde my alleen,
't Is altoos my miſluckt, met treuren ginck ick dolen:
Maer nu, ach Hemels gunſt! nu is het u bevolen,
U Vader heeft geſeyt dat ghy my trooſten ſult,
Komt lief om helſt my dan, voldoet aen my u ſchult.
O uur! geluckigh uur, die my vergunt te ſpreken,
Met *Thamar*, dien ick ſocht met veel bedeckte ſtreken.
Komt, mijn beminde komt, u lieve Broeder kuſt.
O ſchoonſte! 't moet nu ſijn, mijn brant moet nu gebluſt.

Thamar.

U reden die ghy doet die hoor ick met verſchricken,
Sy gaen my aen het hert, en doen mijn ziele pricken,
Mijn Broeder, ſijt ghy dus met ſotte liefd' bevaen,

Wee-

Wee-moedigh ick u bid, wilt doch in reden ſtaen,
Noyt ſouder ſulck een quaet geſchiet ſijn in den Lande.
Denckt aen u Vaders Huys denckt aen de groote ſchande.
Denckt aen u Suſters ſmaet denckt wat een ongeval,
Wat een rampſalich leet, ons overkomen ſal.
Neen, Broeder *Amnon* neen, wilt ſulck een ſchande mijden,
Geen menſch kon overſien ons beyd' aenſtaende lijden,
Men ſteld ons tot een ſpot, u Prins ſoo wel als mijn:
Want wy nae Wet en recht ſtraf-waerdigh ſouden ſijn.

Amnon.

Ey lief, 't en is niet waert, 't is beſt daer van geſwegen,
U krachteloose reen die kunnen niet bewegen,
Mijn moedigh Princen hert, dat anders niet en kan,
Dan als ſijn luſt voldoen, wat oneer is daer an?
Ick ben (ô! ſuyv're-maeght) bereyt voor u te ſterven;
Soo ghy my volle vreught gewilligh laet verwerven,
Daer is niet in de weegh, ô! lieffelijck geſicht,
O Son! die met u ſtrael tot in mijn ziele licht.
Ghy die mijn ziels-Princes mijn hooghſte luſt op aerden,
Mijn levens-vreughde ſijt, lief, dat ghy wat bedaerde,
De vrees heeft u ontſtelt, u herte ſtaet en klopt,
Door 't heftigh wederſtaen u aſem ſchier verſtopt,
Laet ſulcke fantezy en beuſelinge varen,
't Geſchiet uyt rechte liefd', 't en kan ons niet beſwaren.

Thamar.

Het mach geen rechte liefd' met waerheyt ſijn genaemt,
't Is ongebonden luſt, die u noch my betaemt.
't Strijt tegens Godts gebodt, het is een quaet begeeren:
Ghy wilt mijn kuyſſche ſchoot door geyle Min onteeren.
Mijn Maeghdelijck cieraet, mijn kroone van mijn hooft,

Ghy als een strenge Vorst door sulck een daet berooft,
Mijn onbesmette roem die smijt ghy onder voeten,
Eylaes! wat is het doch? 't is om u lust te boeten.
Mijn Broeder, hout doch op, hout op van sulck een quaet,
Dit sal een teken sijn (soo ghy u raden laet)
Van u getrouwe min, laet dan u trouwe blijcken,
Soo ghy mijn recht bemint soo moet ghy niet beswijcken,
Bint in u grage lust, en doet na mijn bevel:
Want soo en heeftmen noyt gedaen in Israel.
Doet sulck een sotheyt niet, ick segh het u in trouwen,
Het sal (soo dit geschiet) in eeuwicheyt ons rouwen,
Maer 'k weet een beter raet, ey, hoort een teere Maeght,
Soo ghy oprechte liefd' in uwen boesem draeght,
Soo ghy in trouwheyt mint, en sonder loose treken,
Vry morgen aen den dach wilt met den Coninck spreken,
Verklaert aen hem den gront, wat u soo bitter druckt,
Ick stel my tot een borgh, u saecke wel geluckt:
Mijn Vader die sal my (gelooft) u niet ontseggen,
Ick sal u eygen sijn, wilt ghy 't maer onderleggen.

Amnon.

Neen *Thamar*, dit is wint, ghy leyt my soo niet af,
Veel eer ick tot een roof mijn lichaem overgaf,
En steld' in doots gevaer, eer ick niet soude koelen
Mijn lust op dese stond, het is al nietich woelen,
Ghy sult en moeter aen, het sy u lief of leyt,
En sonder uytvlucht meer, maeckt u terstont bereyt
In dit mijn groot geluck, ick sal mijn vreught niet derven;
Al souden wy hier beyd' op dese plaetse sterven.
Het moet en sal geschien, daer baet noch dit of dat,
Hoe dier dat ghy u eer oock voor de werelt schat.

Thamar.

Thamar.

Ach ! laet mijn naer gebedt , met tranen inde oogen,
U Broederlijcke hert verwecken tot medoogen,
Als ghy u geyle luſt ſult hebben al voldaen,
Waer ſal ick met mijn ſchand en ſmaét dan henen gaen ?
Mijn droefheyt is te groot , ick kanſe niet beweenen,
Wee my ! het bange ſweet , loopt langhs mijn leden henen,
Mijn herte ſmelt als Was , noyt menſche ſoo geplaeght,
Sal ick geſchonden ſijn. Ach ! ick bedroefde Maeght,
Die in ſoo diepen put vol alderley elenden
Verſmachten moet , waer heen ſal ick mijn oogen wenden,
Tot hulp in deſe noot ? ô ſchande boven al !
Noyt ſulck een ſaeck gehoort , ô droevich ongeval
Men ſal het op de ſtraet van jongh en ouden hooren,
Dat ick ſoo ſchandigh heb mijn eerbaerheyt verlooren.
Ach ! iſſer dan geen hulp , geen trooſt in deſe noot ?
Soo ſal 't noch beter ſijn dat ick verkies de doot :
Want eeuwich ſoud mijn Ziel met droefheyt ſijn doorſteken,
En ghy ſout Godes Wet en reyne plichten breken.

Amnon.

Soo ghy my wederſtaet te volgen mijn gebot,
Met recht ſoo werd ick gram , ghy hout met my de ſpot.
Doch tiert u ſoo ghy wilt , dit leſjen moet ghy leſen,
Ghy raeckt niet uyt mijn hant , of ſult een Vrouwe weſen.

Thamar.

Genaed , ô Vorſt ! genaed , beſtiert u gram gemoet,
Straft , die de ſtraf verdient , kaſtijt die u miſdoet,
Indien ick ſchuldigh ben doet met my naer behooren,
De doot ben ick getrooſt. Ach ! was ick noyt gebooren,

Was ick nu als een ſchim, of ſlechts gelijck een geeſt,
Soo ſoud' ick voor dit quaet niet anghſtigh ſijn bevreeſt.
Ach! moght mijn ſchoonheyt nu in ſnelheyt van my vlieden;
Soo ſoud' dit ſnoode feyt aen my hier niet geſchieden.
O valſch vermomde ſchijn! met booſheyt t' ſaem gemenckt,
Waer door g' u eygen Ziel en lichaem eeuwigh krenckt.
O weligh bloet! dat u ſoo geyl drijſt om het herte,
O aders! gantſch beſet met vreughdeloose ſmerte.
Wat dient voor my gedaen? mijn Broeder is verſtoort,
O Godt! ick roep tot u, mijn bede doch verhoort.
Aenſchout mijn groot verdriet, hoe dat ick wert beſtreden,
Mijn Broeder paſt my ſelfs mijn plicht te overtreden.
Ick heb geen krachten meer, alleen mijn woorden ſijn.
Bekenders van mijn ſmart, uytleggers van de pijn.
Hoewel ick met geen kracht kan uytterlijcken wreken;
Soo wil doch even wel mijn hert inwendigh breken,
Uyt vrees van Godes ſtraf, die over ons ſal gaen,
Och! Broeder 't is noch tijt, denckt wat heeft Godt gedaen,
Hoe is het werelts-ront ſelfs inde eerſte dagen,
Tot ſtraf van deſe ſond' met watervloet geſlagen.
Hoe is oock Sodoma tot in den gront verbrant.
Wat iſſer oock geſchiet voor deſen in dat Lant
Daer Dina wierd geſchent, hoe is het haer bekomen?
Al watter man'lijck was is 't leven ſtracx benomen,
Tot wrake vande ſchand'. Och! *Amnon* denckt hier aen,
En laet my ongeſchent, doch uyt u handen gaen,
Bedenckt dit in u hert, ghy ſult het wel beſeffen,
Soo wy dit quaet beſtaen dat ons de plaegh ſal treffen:

Amnon.

Het geen ghy my verhaelt dat is my wel bekent,
Wy ſijn nu hier alleen, geen oogh is hier ontrent.

Al

Al watter is geſchiet, daer ſijn veel reden tegen,
De kracht van dit propooſt; dat kan my niet bewegen,
Alleen is dit mijn beed, dat ghy u ſaghten aert
Betoont, en voor u lief ten vollen my verklaert.
Wat is u inde weegh, hoe ſoeckt ghy dus te vlieden?
Daer is geen ſwarigheyt, 't ſal heymelijck geſchieden.

Thamar.

Waerom ſoud' ick niet ſijn bevreeſt in dit verdriet?
Ick weet dat over al Gods ooge ('t hier oock) ſiet.

Amnon.

Hier is geen vrees ontrent, hoe ſiet ghy dus ter ſijden?

Thamar.

Soo lange als ick kan ſal ick my daer van mijden.

Amnon.

Ey lieve waerom niet, de ſaeck en lijt geen laſt,

Thamar.

'tGeſchiet niet met mijn wil, al hout ghy noch ſoo vaſt.

Amnon.

Nochtans ſal ick mijn luſt naer wenſchen met u drijven.

Thamar.

Inwendigh ſal mijn Ziel daer van ontſchuldigh blijven.

Amnon.

Ghy toont hartneckigheyt, ô *Thamar!* dit is quaet.

Thamar.

Soo 't al te weren is ick my niet ſchenden laet.

Amnon.

Mijn lief,en vreeſt ghy niet ? komt wilt u overgeven.

Thamar.

Ick vrees u nimmermeer,al koſtet my het leven.

Amnon.

Wel,ſijt ghy ſoo geſint,ick bid nu langer niet,
Treckt aen,ghy ſult perſors,ſiet daer mijn wil geſchiet.

Een Gordijne toegeſtreken.

Valſche-Schijn.

Nu is den Jongen-Prins in vreughde nae ſijn wenſchen,
Nu is hy buyten 't oogh,geſcheyden van de menſchen,
Nu is hy fris en wel,nu weet hy van geen ſmert;
Terwijl ſijn volle luſt by hem genoten wert.
Nu moet die ſoete maeght door dwangh haer laten ſchenden,
Dit gaet al wat te hoogh,hoe wil dit ſtuck noch enden.
Al is 't dat *Amnon* ſelfs hem nu geluckich acht,
My dunckt (na 't hem vertoont) 't is qualijck overdacht,
Al ben ick valſche-ſchijn,dit kan ick niet verſchoonen,
Dat *Thamar* door gewelt haer moet gewillich toonen,
Een maget tegens wil te dwingen tot de min,
Daer ſteeckt (ô! trotſe Helt) al vry wat meerder in,
Het is geen kleyne ſaeck,in ſulck een quaet te treden,
't Strijt tegen de natuer,en tegen alle reden.
U ſaeck die loopt gevaer,boet vry u grage-luſt,
En voor de leſte reys,u lief,u *Thamar* kuſt:
Ick weet,ghy ſult niet meer tot ſulck een vreughde komen:
Maer op een ander wijs,noch van de Nicker droomen.
De ſoete vreught ſal u noch werden tot fenijn,
Het ſal te ſijnder tijt aen u gewroken ſijn.

Ick

Ick vrees dat u dit soet soo bitter sal opbreken,
Het is een Conincx kint, een yder sal het wreken.
Dus gaet het menighmael: als 't lustjen is geboet,
Dan komt wel haest het suer in plaetse van het soet,
Dan moetmen al de last noch op het eynde dragen,
En leyt den mensch op 't hert, ja al sijn leve-dagen,
Dan is 't dat menighmael dit les gesproken wert,
De vreught is al te kort, voor sulck een langen smert.

Thamar, uytgestooten.

O trouweloose Vorst! sijn dit u minne treken,
Is nu de liefd' gedaen? 't hert wil van smaet my breken.
Hoe komt in u gemoet alsulck een wreet besluyt,
Nu ick te schande ben nu stoot ghy my noch uyt.
Mijn broeder, vreest ghy niet, noch Godt noch voor sijn plagen?
Soo laet u stenen hert bewegen door mijn klagen,
Ick die gebogen legh hier voor u Majesteyt,
En bid met droef gelaet, versoeck barmhertigheyt,
Want soo ghy my verstoot ghy sult meer schant en schade
Bevinden als ghy meent. Ach! lieve laet u raden,
Dit quaet sal erger sijn als ghy oyt hebt gedaen.
Neemt my in u genaed en liefde weder aen,
Op dat wy inde gunst des Conincx mogen blijven:
Ten eynde dat de vreught aen ons oock magh beklijven.

Amnon.

Gaet heen, waer dat ghy wilt mijn lust die is gekoelt.
Geen liefde groot noch kleyn mijn hert tot u gevoelt,
Ghy sijt nu los en vry, gaet nu ghy trotse *Thamar*:
Soeckt ghy des Coninckx gunst, vertreckt hier uyt mijn kamer.

Thamar.

Ey Broeder, noch een woort. *Am.* Wegh, wegh met u getier.

't Sa Bode weest bereyt, en jaeght de Pry van hier.

Dienaer van Amnon.

Gaet wegh ghy snoode Hoer, gaet uyt mijn Heer sijn oogen,
Hy wil geen eenigh woort te spreken meer gedoogen.

Thamar.

Wee *Amnon!* dat ghy leeft, noyt sulck een boose daet,
Noyt sulck een fieltery, noyt sulck een felle haet,
Is van den aenbegin geschiet gelijck als desen;
Godt sal u straffer sijn, de wraeck hebt ghy te vresen.
Is dit de trouwe min, is dit u soet gevley,
Die ick met Ziels verdriet soo bitter nu beschrey?
Ick weet my door de schand, van smerte niet te bergen.
Ach Vader! wat moght ghy my oyt voor desen vergen,
Dat ick hem dienen moest, nu is sijn wensch voldaen,
Nu moet ick noch met smaet van dese Linckert gaen,
Nu ick geschonden ben nu werd ick uytgestooten,
Eylaes! nu wert de deur my voor het hooft gesloten.
O! vals fenijnigh hert, vol vriendelijck gelaet,
Is dit oprechte liefd? ô schrickelijck verraet!
Geschent, eylaes! geschent, te schande al mijn leven.
Fy *Amnon*, dat ghy hebt al sulck een feyt bedreven,
Fy snoode Boef, vol list, verrader van een Maeght,
Die schoon sy is geschent haer kuysheyt by haer draeght:
Die door u sotte lust, noch smeken is bewogen,
Maer door gedwongen kracht, is schandelijck bedrogen.
Nu is mijn Ziel bedroeft, nu is mijn vreught gedaen,
Nu sal ick tot een spot voor al de werelt staen,
Ick weet my geenen raet, wee my! ick ben bedorven,
Och! was ick van dien boef sijn handen doch gestorven,
Had hy in dese haet terstont my oock gedoot;

Soo was ick inde ruſt, en vry van deſe noot.
Maer nu (ach ! leyder nu) ick ſcheur met eygen hande,
Mijn ſuyver Maeghde kleet, tot teecken van mijn ſchande,
De bloem is afgepluckt, de glants die is verdooft,
Ick ſtroy bedroefde aſch op mijn onweerdigh hooft.
Gunt my (ach ! Hemels Godt) de doot in dit benouwen,
Op dat mijn oogen hier mijn ſmaetheyt niet aenſchouwen.

Derde handelinge.

Abſalon uyt.

Wat vreemde ſaeck is dit, wie heeft u doch miſdaen ?
Mijn lieve Suſter ſpreeckt: hoe ſijt ghy dus belaen ?
Wat is aen u geſchiet, hoe ſijt ghy dus uytſinnigh,
Seght my het ongeluck ? wie is ſoo ſtout, ſoo vinnigh,
Die u (een Conincks kint) durf eenigh leet aen doen ?
Het valt my op mijn hart, ick heb een quaet vermoen,
Ick denck de oorſaeck wel van dit ſeer droevigh treuren,
't Is meerder als gemeen het Maeghde-kleet te ſcheuren.
Mijn Suſter ſpreeckt oprecht, na ick bemercken kan,
Dien ick het toe betrouw, u Broeder is de Man,
Die u geſchonden heeft, 't is *Amnon* dien ick mene.
Seght my. *Thamar.* Och *Abſalon !* hy is 't, en anders gene
Die my heeft tegen wil, door ſijn gewelt verkracht:
Maer nu het is geſchiet my ſmadelijck veracht
Nu ſchopt hy met de voet, mijn teere Maeghde leden,
Waer door dat ick mijn tijt in droefheyt moet beſteden.
Nu ſegh ick dan voor 't laetſt, adieu mijn vreught,
Adieu mijn levens luſt, adieu mijn jonge jeught.
Adieu al mijn vermaeck, dat my oyt mocht verblijden,
Mijn eerbaerheyt is wegh, nu moet ick altoos lijden
Adieu ghy maeghden reyn, ghy Suſters van het Hof,
Beklaeght mijn ongeval, hier is genoeghſaem ſtof.

Adieu mijn schoon cieraet, karbonckels ende stenen,
Die ick gedragen heb, helpt nu mijn leet bewenen.
Adieu mijn schoonheyts fleur, ick blijf in eensaemheyt,
En wacht tot dat de doot het eynde my bereyt.
Adieu ô felle Prins, die u niet laet bekoren,
Die niet een eenigh woort van my begeert te hooren.
Adieu, ghy die mijn eer hebt trouweloos ontschaeckt,
En door beloftenis u eygen mont versaeckt.
Adieu, voor 't laetst adieu, die my eertijts beminde,
Met valsheyt, ick vertreck, ghy sult u straf wel vinde.

Absalon.

Hout op van u geklagh, mijn Suster weest te vreen,
Swijcht stil, 't en heeft geen noot, ey, staeckt dit naer geween,
En neemt u dese saeck soo swaerlijck niet ter herten,
Want hy u broeder is, het sal hem noch wel smerten:
Wanneer des Werelts-loop het radt eens omme dreyt;
Dan sal de wraeck hem slaen voor dit sijn snoode feyt.
Hy sal tot sijnder tijt een ander lesje droomen,
Sijn schand sal aen den dagh u tot een eere komen.
Soo ick den tijt beleef, en soo ick heb de macht,
Het sal gewroken sijn, door een bedeckte kracht.

Binnen.

David.

Wat brenght (elaes!) de tijt, de tijt al droefheyt mede,
Wie leeft hier op de aerd geduerigh in de vrede?
Waer vintmen sulck een mensch, hoe rijck, hoe hoogh van staet,
Hoe Edel dat hy is, die sonder droefheyt gaet?
Sijn vreuchde dien hy heeft wert dickmael in gebonden,
En door een haestigh leet op eenen uur geschonden.
Daer baet geen Conincx-Kroon, daer baet geen groot ontsagh,

Den

Den tijt brenght alle dingh volkomen aen den dagh.
Ick die soo menichmael mijn vyant heb verslagen,
En ben voor veel een schrick, moet evenwel nu klagen.
Ick die een Coninck ben, doch in mijn Conincx-huys:
Daer is een naer geklagh, daer is een dubbelt kruys,
Daer is een droeve maer, my heden voor gekomen,
Mijn eygen Soon die heeft mijn Dochters eer benomen.
Een Goddeloose daet, een schand in Israël,
Een smaet voor al de lien, een al te sotten-spel.
Een sonde voor den Heer, een laster in den Lande,
Een al te grooten quaet, een gruwelijcke schande,
Die isser nu begaen, daer staetmen nu en kijckt,
Van schand en groote schaemt men aen d'een sijde wijckt.
Komt nu eens voor den dagh, ghy kloeck en stoute Ridder,
Aenschout u Vaders leet, komt siet hoe dat ick sidder,
Hoe dat ick staen en beef, in dit mijn groot verdriet,
Daer door u stout bedrijf my heden is geschiet.
Ick sie vast gins en weer, wat baet mijn treurigh suchten?
Mijn Soon die schuldigh is die stelt hem om te vluchten.
Wat sal ick hier toe doen, wat dientter nu beleyt?
Dit sal het beste sijn, gedult en lijtsaemheyt.

Binnen.

Absalon met een Lijf-knecht uyt.

Ick heb in dese tijt een gastmael voor genomen,
Waer op, nae dat ick hoop het gantsche Hoff sal komen.
Een wonder groot beslagh, om reden neem ter hant,
En waerom dit gedaen? 't is om een geestigh quant,
Die door gemaeckte pijn kon aerdighlijcken veynsen,
Kon spreken met de mont, maer anders met gepeynsen.
Kon ondervalsche schijn, het Coninckliicke hert,
Bewegen, of hy was beladen met veel smert.

 Kon

Kon door ſijn geyle luſt, met ſmeken ende vleyen,
Mijn Suſter (door 't gebodt des Conincx) doen verleyen.
Kon met een droef gelaet, noch klagen van ſijn Min:
Maer had uyt valſchen gront het ſchenden in den ſin.
Kon op het alderwreetſt ſijn ſchande niet bedecken,
Maer ſtietſe van hem uyt, dit doet my nu opwecken,
Alſoo den tijt hier toe gelegentheyt aenbiet,
Soo gae ick daer me voort. want my oock ſeer verdriet,
Dat ſulck een ſchoone maeght ſoo deerlijck is bedorven,
En dat den ſchender boos noch niet en is geſtorven.
Om dan het recht beſcheyt, te geven van dit werck,
Soo let wel op de ſaeck, dit is het oogemerck.
Het is (gelijck ghy weet) een ruyme tijt geleden,
Dat *Amnon* is gevleyt, dat *Amnon* is gebeden,
Van *Thamar*, die bedroeſt daer voor ſijn bedde ſtont,
En ſmeeckte, maer geen trooſt by haren Broeder vont.
Die tegens Wet en eer hartneckigh heeft getreden,
En wierde niet beweeght, door noch ſoo ſoete reden:
Maer heeft ſtoutmoedighlijck met opgeſette macht,
Haer tegens wil en danck, ſoo ſchandelijck verkracht,
Die ſal ick onverſiens nu met de doot beſetten,
Want hyſe ſchuldigh is na Godts beſchreven wetten:
Dewijl mijn Vader dit te ſtraſſen hem ontſiet,
Soo ſal het dan door my rechtvaerdich ſijn geſchiet.
Dit is dan mijn begeert, ghy Schilt-Knaep ſult niet vreſen.
Maer ſult op mijn gebodt, getrouw en vaerdigh weſen.
Wanneer als *Amnon* nu in goeder heuch ſal ſijn,
En dencken op geen quaet, maer vrolijck van den Wijn,
Als ick dan tot u ſegh: ſlaet *Amnon* dat hy ſterve,
Soo ghy dan vaerdigh ſijt, ghy ſult mijn gunſt verwerve,
Ghy ſult dan ſonder vrees, terſtont hem neder ſlaen,
En fris ſijn van gemoet, getrooſt daer henen gaen,

Want ick door mijn gebodt, aen u dit heb geheeten,
Maer hout dit by u stil, geen mensch en moet het weten.

Lijf-knecht.

Aensienelijcke Prins, in schoonheyt boven maet,
Mijn lijf mijn gantsche kracht, voor u ten dienste staet,
Al wat u Mogentheyt, hier na my sal gebieden
Dat sal terstont van my getrouwelijck geschieden.

t' Samen binnen.

David, met Absalon uyt.

De oorsaeck mijns versoeck Heer Vader doch verstaet,
U Knecht in dese tijt sijn Schapen scheeren laet,
En wenscht het Hof-gesin des Conincx te tracteren,
Den Coninck die gelieft hem tot u Knecht te keeren,
Met groot en kleyn, op dat een yder sy verheught,
En dat de Coninck sie sijn kind'ren tot een vreught.

David.

Mijn Sone weest gerust, 't sal u te veel beswaren,
Het Hof-gesin is groot, laet sulck een Maeltijt varen,
Wy sullen naderhant aen u betoonen d' eer
Om tot u in te gaen, indien 't den grooten Heer
Belieft, en ons toelaet, ghy dan in dese dagen,
Laet u met dees en geen van 't Hof-gesin behagen,
Ick heb een ander saeck ten Hove by de hant,
Die niet en dient versuymt, vermits het gantsche Lant
Daer aen op 't alderhooghst tot welvaert is gelegen,
Treckt ghy met u gesin, ick wensch u Godes segen.

Absalon.

Dit had ick niet gedacht, dit had ick niet vertrouwt,

O Vader!

O Vader! dat ghy my so kort af seggen sout,
Ick hope immers niet dat ghy my wilt versmaden?

David.

Neen Soon, soo 't u belieft, soo laet u van my raden,
Het magh voor dese tijdt met my nu niet geschien,
Indien het wesen moght, ghy soudt my willigh sien.

Absalon.

Dewijl u Majesteyt hier toe niet is genegen,
Maer heeft wat anders voor, soo laet u dan bewegen:
Dat ick aenschouwen magh, de naeste van mijn bloet,
En vrolijck met haer sijn. Ach! Vader dit voldoet,
Insonderheyt, soo laet mijn Broeder *Amnon* komen,
Want uyt een gunstigh hert heb ick dit voorgenomen.

David.

Op u gewenscht versoeck ick dus verr' consenteer,
De helfte van 't gesin: verkiest naer u begeer,
Wilt *Amnon* ende my voor dese reys verschoonen.

Absalon.

Ach! Vader wilt ghy dan geen vrientschap my betoonen?
Heb ick aen u misdaen, dat ghy my wederstaet,
En toont, als of ghy my meer als een ander haet?
En ben ick niet u Soon, de vreughde van u kroone,
Ben ick niet *Absalon*, tot lof genaemt de schoone?
Waer me heb ick verdient, dat ghy mijns herten wensch
My heden nu ontreckt? Wat ongeluckigh mensch,
Ben ick in dese uur, ick twijffel of mijn Vader:
My voor sijn Sone hout, 'k bedenck de sake nader.

David.

David.

Waerom ſpreeckt ghy ſoo dwaes, en neemt een argument,
Als of den Coninck u niet voor ſijn Sone kent?
Neen Kint, dit is vergeefs, 't ſijn krachteloose reden,
Vermits mijn raet u dient tot u profijt en vrede.

Abſalon.

Wat ſoud' ick voor profijt uyt dees gehoorſaemheyt
Doch trecken, ick die nu het alles heb bereyt,
En ſtaet alleen en ruſt, op 't komen van de Gaſten,
Is dit niet al te ſlecht, ſoo ſchandigh mis te taſten?
Die al de koſten heb volkomentlijck gemaeckt,
Ghy neemt het wel of niet, mijn eer die is geraeckt.
Sal ick dus vruchteloos van deſe placts vertrecken,
Ick ſweere, 't ſal hier na geen vrede doen verwecken.
Sal my die ſpot en ſchand voor deſe tijt geſchien,
Dat ſelfs niet eenen vrient wert aen mijn dis geſien:
Ick barſte ſchier van ſpijt, op my ſtelt geen betrouwen,
Het mocht door ſotte daet wel naemaels noch berouwen.

David.

O *Abſalon!* ghy dringht, my heden dat ick moet
Toelaten, 't geen ghy wilt, u wille dan voldoet,
Treckt dan in vreden op, met al des Conincks kind'ren,
Vermijt het geen dat u de vreughde kan verhind'ren.

Abſalon.

Ick danck u hartelijck, Heer Vader dat ghy dit
My conſenteert: want is, mijn doel, mijn eenigh wit.

t' Samen binnen.

Naer Weynigh tijts sittende aende maeltijt.

Absalon staet op.

Een meer als groot geluck komt huyden my te vooren,
Ick sie 't gaet na mijn wensch, de tijt is nu geboren.
Treet toe ghy Lijftrouwant, mijn saken die staen vast,
Dien trouweloosen Prins kloeckmoedigh nu aentast.
Wel op, sijt onvertsaeght, slaet toe, soeckt hem te raken,
Vergelt hem op sijn kop de wel verdiende wrake.

De Schilt-knaep.

U Vorstelijck gebodt voldoen ick nu terstont,
En maeck met dese slagh hem doodelijck gewont.
Daer leyt hy onder voet, sijn kracht sal haest verteren,
Met noch een snick of twee, daer me sal hy passeren.

Absalon.

Nu is het tijt voor ons, elck packt hem op de vlucht,
Voor my ick vlucht terstont: want haest sal dit gerucht
Den Coninck (alsoo klaer als een Basuyne) hooren.
Adieu ghy Hofgesin, mijn tijt die is geboren,
Ick segh voor 't laetst adieu, getuyght van dese daet,
Mijn hant heeft hem gedoot, tot straffe van sijn quaet,
Smijt wegh den dooden romp, en sleept hem uyt de Kamer,
Hy heeft het wel verdient, aen onse Suster *Thamar*.

Vluchten Binnen.

De Deucht, met Valsche-schijn uyt.

Het eene quaet dat baert het ander onverdacht,
Nu *Thamar* is geschent, nu *Thamar* is verkracht,
Nu moet dien jongen Helt noch onverdachtigh sterven,
In 't midden van sijn vreught, begintmen hem te kerven.

O droe-

O droevigh ongeval! den Hemel ſtaet betreurt,
Geen ſotter daet is oyt in Iſrael gebeurt.
Een Conincks kint verkracht, een Conincks Soon verſlagen.
Men hoort door al het Hof den Coninck ſelven klagen,
Een yder ſtaet verſuſt, een yder is verbaeſt,
Het gantſche Coninckrijck dat tiert, dat roept en raeſt,
't Is voor de gantſche wer'lt een ſake meer als wonder,
't Is yder in ſijn oor een ſlagh gelijck een donder.
Een quaet in Iſrael, waer van men noyt en leeſt:
Siet: *Thamar* ſit en treurt, en *Amnon* geeft ſijn geeſt
O! *Abſalon* de ſchoonſt, de ſchoonſte in het leven,
Wat quaet hebt ghy begaen wat feyt hebt ghy bedreven?
Wat ſchrickelijck verraet, wat voor een moordery,
Brenght ghy nu aen den dagh? ô! ſnoode boevery.
U aldernaeſte bloet te brengen om het leven,
U Broeder eer hy 't wiſt verrdaelijck te geven
Een moort-ſteeck in het hert. O grouwelijck beſtaen!
De wraeck die ſal gewis u tot een ſtraf na gaen.

Valſche-ſchijn.

Dewijl ghy *Abſalon* beſchuldight ſonder reden:
Soo doet my u propooſt wat nader tot u treden,
Al 't gene wat hier is van *Abſalon* geſchiet
Dat is rechtvaerdighlijck, en ſonder reden niet,
De ſtraf is na waerdy, het loon is na de wercken.
Een onpartijdigh menſch kan dit genoeghſaem mercken,
Had *Amnon* op de raet van *Thamar* wel gelet,
Hy had ſijn ſoete luſt genoten ſonder ſmet,
Hy had des Conincks gunſt, en oock ſijn eer behouwen,
Hy had op ſijn begeert met *Thamar* mogen trouwen:
Want eer dat *Amnon* ſoud al ſulck een quaet begaen.
Den Coninck liever had het trouwen toegeſtaen.

Dat menigh Vader wist 't secreet van sijne kind'ren
Hoe dat de sake stond, hy soude soo niet hind'ren,
Te trouwen dees of geen, schoon tegens sijn gemoet,
Als hy des niet te min sijn Vaders plicht voldoet,
En haer ten besten raet: gelijckmen siet gebeuren,
Dat om een quader seyt, de Ouders dickmael treuren.
't Is beter dat u kint naer sijn begeerte trouwt,
Dan of het anders doet, dat u en hem berouwt.
Men heeft wel eer bespeurt, dat d'ongesienste trouwe,
Die by de Ouders selfs onwaerdigh wierd' gehouwe,
Slechts om een weynigh goets, een beusel dit of dat:
Maer wierden haest daer nae gepresen door de Stadt,
Iae wierden inder daet de alderliefste vrienden,
By Ouders vrient en maegh die sy gewilligh dienden:
Gelijck in tegendeel, d'ervarentheyt ons leert,
Hoe haest by dees en geen het goetje wert verteert,
De Vrouwe tot verdriet, de Ouders moeten klagen,
Vermits sy met haer kint meest op het goetje sagen.
Daer leyt het overhoop, de rijckdom declineert,
Daer is geen rechte liefd, het blat is omgekeert.
De man die is te los, hy wil niet onderwinden,
Het is een groot abuys, aen 't goet hem te verbinden,
Ick keer my wederom, en toon hoe obstinaet,
Dat *Amnon* is geweest, want noyt geen wijse raet,
Beweeghde sijn gemoet: maer wilde liever sterven,
Eer hy sijn geyle lust een oogenblick soud derven,
Sijn herte was versteent gelijck een Diamant,
Sijn bloet was als een vyer, een Moeder van de brant.
Hoe soet dat *Thamar* sprack, hoe bitter dat sy schreyde,
Hoe vierich dat sy badt, hoe lief'lijck dat sy vleyde,
't Was al om niet gesmeeckt, voor haer was geen genaet,
De sonde moest volbracht, tot in den hooghsten graet,
Het

Het moest van hem geschien, door snoo verkeerde wegen,
Sijn lust heeft hy geboet, sijn loon heeft hy gekregen.

Deucht.

Ick stae met groote lust en let op u propoost,
Maer als ick oordeel strijck, dan sie ick nae het Oost,
En waerom dit gedaen? 't is of ick daer kan vinden,
De Oost en Westen wint, ick woud die 't samen binden:
Is dit niet al te dwaes, 't en heeft geen fondament;
Dit raeckt u valsche-schijn, u selven hier uyt kent,
Ghy spreeckt hier tegens my van *Amnon* soo veel reden,
Als of ghy leeren wilt de Christelijcke seden,
Contrary u natuer, waer heeft de duysternis,
Gemeenschap met het licht, ghy tast voorseker mis.
Wie kan een soete vrucht oyt van een dooren plucken;
Wat doet een distel meer als 't goede kruyt verdrucken,
Wat kan hier doch voor goets uyt uwen monde gaen,
Want ghy geduerigh sijt met valsche-schijn belaen.
Wegh, wegh, vertreckt van hier, u naem die brenght het mede,
Ghy sijt een valsche-gast, seght my, waer brenght ghy vrede?
Het quaet dat *Absalon* gedaen heeft onder schijn,
Van vrientschap, dat is recht een Duyvelsche fenijn,
Hy heeft het uyt u borst gelijck een spin gesogen,
En door wraeck-giericheyt, op *Amnon* uyt gespogen.

Valsche-Schijn.

Of *Absalon* van u beschuldicht wert of niet,
Daer is op dese stond rechtvaerdigh straf geschiet,
Kon *Absalon* sijn quaet met valsche-schijn bekleeden:
Sijn Broeder *Amnon* heeft den wegh hem voor getreden,
Slaet eens u oogen om in 't Werelt regiment,
Is niet de valsche-schijn by yder een bekent?

 Ick

Ick ben van out geſlacht, al van 't begin der dagen,
Mijn Ridderlijcke ſtam kan yder een behagen.
In 't Paradijs ben ick by Adam al geweeſt,
En ben voort naderhant gedient, geviert, gevreeſt.
Den grooten Patriarch den Vader van 't geloove,
Heeft in Egypten-lant mijn krachten niet verſchoven:
Maer tot ſijn eygen nut gebruyckt, en dat door noot,
Uyt vreeſe van het quaet, uyt vreeſe vande doot,
Uyt vrees van lijf en goet door *Sara* te verlieſen;
Soo heeft hy deſe wegh veel liever willen kieſen,
De *Valſche-ſchijn* die quam hem wonder wel te pas,
Want *Sara* niet ſijn vrouw, maer doen ſijn Suſter was.
Soo ſijnder meer geweeſt, ja deftige patronen,
En hebben ſchijn gebruyckt om and'ren te verſchoonen.
Alſoo heeft *Ionathan* geveynſt, en met een ſchijn,
Als of hy in het velt na eenigh wilt of Swijn
Sijn pijlen ſnellijck ſchoot: maer door dit lieve teken,
Heeft *David Sauels* hant bedecktelijck ontweken.
Als hy nu door de vlucht van *Sauel* was bevrijt,
Den Coninck op een nieuw meer ſwarigheden lijt,
Als hy voor *Achis* quam, ſoo ſpraken ſijne knechten,
Dit 's *David* diemen ginck ter eeren kranſjes vlechten,
Die ſulck een hoogen lof door al de ſteden droegh,
Dat *Sauel* inden ſtrijt wel duyſent neder ſloegh:
Maer *David* met ſijn hant thien duyſent had verwonnen.
Doen ſloegh des Conincx hert, doen heeft ſijn vrees begonnen,
Had hy de *Valſche-ſchijn* van ſotheyt niet getoont,
Verſeker *David* was van *Achis* niet verſchoont.
Hy had in deſe tijt veel ſmaetheyt moeten lijden,
Maer door de *Valſche-ſchijn* ſoo quam hy tot verblijden.
Alſoo komt huyden noch de *Valſche-ſchijn* tot nut,
En is noch inde noot aen vele tot een ſtut.

Daerom

Daerom, ſo 't u belieft, en wilt my niet verachten,
Ick heb in deſe tijt meer als gemeene krachten.

De Deucht.

O! valſche ſnater-tongh, ghy trotſt my al te veel,
't Is maer bedriegery, u ſaeck is niet ſoo eel,
Gelijck ghy hier bewijſt: ghy weet de ſoetſte dingen,
Bequaem tot u profijt ſeer aerdigh voor te bringen,
Maer 't is vermomde ſchijn, ghy leyt door ſulck gelaet,
Den menſch, den ſlechten menſch al ſachjes tot het quaet,
Want *Valſche-ſchijn* wert meeſt tot ſlim beleyt getogen:
De *Valſche-ſchijn* die heeft ſoo menigh menſch bedrogen.
De *Valſche-ſchijn* die is van ſeer fenijnigh zaet,
Want hy ſijn eygen vrient al eer hy 't weet verraet.
De *Valſche-ſchijn* die heeft met moort de *Sichemijten*
(In plaetſe van verbont) vernielt met ſtrengh verwijten
Door valſch bedroch in ſchijn, is *Uriam* gedoot.
En *Ioab Amaſa* bracht in gelijcke noot.
Door valſch gemaeckte ſieckt, is *Thamars* eer benomen.
Door valſch en looſe ſchijn, is *Amnon* omgekomen.
Dus huyden brenght ghy noch veel menſchen om den hals,
Somma in kort geſeyt: aen alle kanten vals.
Ghy rockent Princen op, de Coningen der aerden
Die hitſt ghy tegen een, met ſcherp en blancke ſwaerden,
't Is over al vol moort, 't is over al vol brant,
Selfs heden deſe dagh, in onſe Vader-lant.
En of de goede Godt ons vrede woud vergunnen,
Men treckt het in bedenck, of ghy ſult ruſten kunnen.
U faem is ſchijn bedrieght, ick ſpreeck nu overluyt,
Begeert ghy meer bewijs, verwacht het eynde, uyt.

Beſluyt-

Sluyt-Reden.

Daer liefde brant Is kleyn verstant
Daer liefd niet siet Komt veel verdriet.
Daer Venus-kint De liefde bint/
Daer geylheyts aert Twee liefkens paert/
Daer is de nijt/ En groote spijt/
Door het verwijt/ Haer loon altijt.
Somma het staet/ Als liefd' niet gaet/
Naer Ouders raet/ 't Is veel tijts quaet.

Neemt gunst voor kunst.

J. C. May-Vogel.

